

TEATRET

ÅRSMELDING 2021

Innhald

I. LEIARENS FRÅSEGN	3
II. INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTAL	5
II.1 Verksemda sine føremål	5
II.2 Organisasjon	6
II.3 Nøkkeltal	7
II.4 Rekneskapsprinsipp.....	8
III. ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT	9
III.1 Resultat og måloppnåing	9
III.1.1 - Mål 1. Riksteatret skal tilby eit scenekunstrepertoar av høg kvalitet, og fremje kunstnarleg utvikling og fornying	9
III.1.3 - Mål 3: Riksteatret skal vere ein aktiv samarbeidspartner for ulike aktørar i scenekunstfeltet	17
III.2. Ressursbruk.....	22
IV. STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA	25
IV.1 Internkontroll.....	25
IV.2 Inkluderingsdugnaden.....	26
IV.3 Berekraftmåla til FN.....	28
IV.4 Klima- og miljøtiltak	29
IV.5 Krafttak for mangfold.....	31
IV.6 Aktivits- og redegjøringsplikta etter likestillings- og diskrimineringsloven.....	34
IV.7 Revisjonsmerknader frå Riksrevisjonen	37
V. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	38
VI. ÅRSREKNESKAP	39
VI.1 Prinsippnote årsrekneskapen	40
VI.2 Løyvingsrapportering med noter	41
VI.3 Artskontorrapportering med noter	42
VI.4 Scenestatistikk 2021	47

Forsidefoto:

Mimmi Tamba

TEATERKONSERT SUNDFØR

Av Njål Helge Mjøs

Basert på songtekstar av Susanne Sundfør

Regi Arne Nøst og Helena Wik

Foto ©Jonathan V. Kise/Tinagent

I. LEIARENS FRÅSEGN

Riksteatret er både arbeidsplass, kunstprodusent, opplevingsformidlar og eit kulturelt nav i Noreg. Dette året har vi fått prøvd omstillingsevna og fleksibiliteten vår på alle desse områda. Erfaringane frå 2020 har vore til god hjelp, men det uventa har vorte ein ny normal for oss og publikum.

Likevel, når den offentlege debatten har vore mest oppteken av fylkesgrenser, fordeling av vaksiner og varierande straumprisar, har vi køyrt rundt i turnébussane våre og bydd på større perspektiv og djupare kjensler. Det skal alltid vere Riksteatret sin misjon.

Likevel må det seiast at det er ei spesiell erfaring å oppleve at menneske er redde for å gå på kulturarrangement, og at vi må motverke frykt for å nå ut til publikum. Dette vert det jo ikkje prata høgt om, men like fullt er det ein vond klump i kjernen av epidemien som har råka oss.

Riksteatret har strekt seg lenger enn mange andre for å minske smittefarena. Trass i dette har framsyninga vorte avlyste. Våren 2021 var det ytre og stadbundne faktorar som var årsak til avlysingane. På hausten vart utfordringa i større grad forkjølingssymptom og karantena i eigne rekker. I mest alle produksjonane vart det gjennomført overtakingar både av roller og tekniske oppgåver. For å unngå avlysingar, har vi til og med vore nøydde til å fjernstyre framsyninga med teknisk personell i isolat på hotell.

Når rutinar, prosesser og planer vert kasta om kull, opnar det for nye refleksjonar og kreative løysingar. Tankar ein ikkje tidlegare har sett nærmare på, kan undersøkjast. Teater hentar næring og sine viktigaste erfaringar i lag med publikum. Det har vi kjent mykje på i 2021. Slitasjen kan verte stor for alle på og bak scenen når vi ikkje spelar for eit like stort publikum som før pandemien og får denne naudsynte feedbacken kvar kveld. Dette er ein kvalitet ved arbeidet vårt som går langt utanpå publikumstal og billettinntekter.

Vi har sakna dette trykket frå publikum i lange periodar i 2021, trass i at publikum har vorte veldig flinke til å sende tilbakemeldingar gjennom sosiale medium. På den andre sida har vi opplevd periodar kor publikummet i småbyar og bygder har fått større tilbod av framsyninga enn i byteatera, kanskje for første gang i historia.

Når ting vert snudde på hovudet på denne måten, har vi òg i produksjonsperiodane i Nydalen fått uventa tid til å sette fokus på dei kunstnarlege prosessane. Det har opna for fordjuping og betring av kunstfaglege prosessar som vanlegvis strevar med stort tidspress. Vi har utvida våre kunstnarlege team og styrka kunstnarleg spisskompetanse.

På *Teaterkonsert Sundfør* hadde vi til dømes eit musikalsk team på tre med lyddesignar, elektronisk arrangør og musikalsk leiar, for å sikre suveren lyd tilpassa 50 ulike kulturhus. Det ga resultat. Fleire produksjonar nytta òg koreografer til å strekkje i det teatrale rørskematerialet, med tid og rom til å sette nye preg på uttrykket i framsyningane. Denne måten å arbeide med sjangeroverskridande uttrykk på, ser vi at publikum set pris på. Det igjen stiller nye krav til prosessen rundt repertoarval, samansetting av kunstnarlege team og turnélogistikk, som vi gjerne vil utforske meir.

Ein av årets planlagde produksjonar vart så hardt råka av pandemien at vi til slutt valde å avlyse. Her var både tida og den kunstnarlege prosessen med dramatiseringa av ei bok med et brennbart tema

krevjande, og den drog oss rett inn i debatten om kva som definerer kvalitet. Det vart ei tøff erfaring for alle involverte, men òg viktig lærdom for oss som ønskjer å spegle samtid på scenen.

Denne erfaringa skal brukast i eit nytt forsøk. Vi kjenner framleis ikkje den nye normalen, men vi veit at vi må arbeide langsiktig for å hente nye og gamle publikummarar tilbake etter pandemien. Vi trur ògat dette vil verte ein pådrivar i arbeidet med å gi repertoaret enda større relevans og samtidsaktualitet.

Da vi gjekk ut breitt og inviterte nye, unge og kreative krefter til å sende inn idear til nye framsyningar til RiksPitch, var responsen overveldande. Vi fekk inn 267 forslag, og 12 vart valde til å presentere ideane deira under Heddadagene i juni. Nesten alle andre produserande teater følgde seansen, og fleire er med i å støtte forprosjekta eller samprodusere de fire pitchane som vart valde til å få utviklingsstøtte.

Det var mange idear til barn- og ungdomsframsyningar i RiksPitch-bunken, og to av desse er nå under utvikling. Attkjenning er ein kvalitet vi legg vekt på når vi arbeidar med scenekunst for barn. Vår eigenproduserte urpremiere av «Detektivbyrå nr 2 – Operasjon teater» med nyskrive plot basert på Jørn Lier Horst sine kjente figurer har gjort stor suksess på turné og er av fleire medium kåra til årets beste barneframsyning. Dette er teater som verkeleg har opna for eit stort publikum.

Barn er vel så kresne som vaksne, og for å treffe rett nyttar Riksteatret referansegrupper med barn som følger prøvene. Dette gir oss ein heilt konkret tilbakemelding på kvalitet som vi synest er viktig for barneframsyningane våre.

Å ta inn over seg at kvalitet òg er eit dynamisk omgrep med rom for endring, tek tid. Vi kan la oss inspirere av ein annan bransje som har vorte råka hardt; av dei mange nye kreative kjøkkensjefane Noreg har fått. Dei set saman menyar med grunnlag i dei til kvar tid beste råvarene dei får tak i. Om dei treng fleire smaker, lager de urtehage i bakgarden, eller går til nærmeste blomstereng og plukkar ugras. Både brennesle og mose har smaker og kvalitetar dei fleste av oss ikkje tenker over. Gjestene merker lett kvalitet og kreativitet i matkunsten og let seg ofte freiste til å smake noko nytt. Dei forlet lokalet med eit smil og kjem attende med nye vener eller kollegar. Så kan det gå gjetord om desse opplevelingane i mange år framover.

Riksteatret sin meny i 2021 vart litt eksklusiv. Alt for få fekk oppleve han, men det var ein ti-rettar med potensial for mange fråsegner. Mest av alt vil vi vere inkluderande, og vi veit at vi har landets mest prisvenlege menyar. No ser vi fram mot å opne dørene på vidt gap igjen, og tek med oss dei beste rettane frå 2021-menyen over i 2022. Samstundes skal nye planter haustast frå blomsterengene vi «snubla over» i dette året.

Oslo, 15.3.2022

Arne Nøst
Riksteatersjef

Stephan L. Jervell
Styreleiar

II. INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTAL

II.1 Verksemda sine føremål

I tildelingsbrevet til Riksteatret for 2020 er målet for verksemda skildra slik:

Løyvinga til musikk og scenekunst bygger opp under dei nasjonale målene for kulturpolitikken om at alle skal få tilgang til et fritt og uavhengig kulturliv av ypperste kvalitet, som fremmer mangfold, inkludering, dannelses- og demokratisk deltagelse. Regjeringa ønsker å legge til rette for at musikk- og scenekunstinstansjoner skal holde høg kvalitet og være verdsatt på sitt felt, både nasjonalt og internasjonalt. Det er viktig at institusjonene arbeider aktivt for å være relevante og representativ, for å nå ut til flere med det dei tilbyr. Økt deltagelse vil bygge fellesskap som kan bidra til bedre inkludering og styrket demokrati. Løyvinga skal også legge til rette for et musikk- og scenekunsttilbud som styrker befolkningas grunnlag for dannelses- og kritisk refleksjon, gjennom å vekke engasjement og tilrettelegge for meningsbrytning og et mangfold av ytringar.

Målene for løyvinga til musikk og scenekunst i 2020 er å legge til rette for produksjon og formidling av musikk- og scenekunstuttrykk av høg kvalitet, kunstnerisk utvikling og fornyelse og et musikk- og scenekunsttilbud som er tilgjengelig for et bredt publikum.

Riksteatret er statens underliggende verksemde på scenekunstområdet, og skal innenfor dei målsettinger, rammer og ressurser som til enhver tid er fastsatt av departementet, tilby profesjonell scenekunst i heile landet og supplerer slik det øvrige scenekunsttilbuddet. Riksteatret har som formål å "fremja arbeidet med å føra dramatisk kunst ut til folket i bygd og by og på andre tenlege måtar å auke kjennskapen til god dramatisk kunst", jf. lov om Riksteatret av 13. desember 1948.

Følgjande mål gjeld for Riksteatret i 2021:

Riksteatret skal tilby et scenekunstrepertoar av høg kvalitet, og fremme kunstnerisk utvikling og fornyelse

1. *Riksteatret skal bygge fellesskap gjennom et scenekunsttilbud som tilgjengelig, representativt og relevant for publikum i heile Norge*
2. *Riksteatret skal være en aktiv samarbeidspartnar for ulike aktører i scenekunstfeltet*

Målene skal bidra til departementets overordnede mål for løyvingar til kulturformål, og skal følges opp gjennom styringsparametere

Resultatmåla for 2021 er sett opp i samsvar med måla i tildelingsbrevet, og med styringsparametrane Riksteatret har utarbeidt i samråd med Kulturdepartementet.

II.2 Organisasjon

Riksteatret sine administrasjons, produksjons- og framsyningslokale ligg i Nydalen i Oslo. Sidan 2014 har Riksteatret òg delt verkstad med Nationaltheatret på Brobekk i Oslo.

Riksteatret har 76 fast tilsette per 31.12.2021. Total arbeidsstokk utgjorde 108,5 årsverk i 2021. Dette inkluderer 35,4 årsverk (delt på om lag 125 prosjekttilsette) som er summen av ulike engasjement, i fyrste omgang frilanskunstnarar. Ved den delte verkstaden på Brobekk er det 1 fast tilsett som har det juridiske tilsettingstilhøvet sitt ved Riksteatret, medan dei andre 15 er tilsett ved Nationaltheatret.

Riksteatret si øvste leiing er:

Teatersjef Arne Nøst (tok over etter Tom Remlov 1.4.2020)

Direktør Knud Bjørne-Larsen

Teknisk sjef Kristin Tunold-Hanssen

Produksjonssjef Ingvild Hellum

Turnésjef Pål Gjersum

Marknads- og kommunikasjonssjef Bente Kolset Apenes

Riksteatret sitt styre:

Stephan L. Jervell, styreleiar

Randi Eek Thorsen, nestleiar

Hannah Wozene Kvam

André Wallann Larsen

Lars Leegaard Marøy

Emnet Kebreab, valt av dei tilsatte

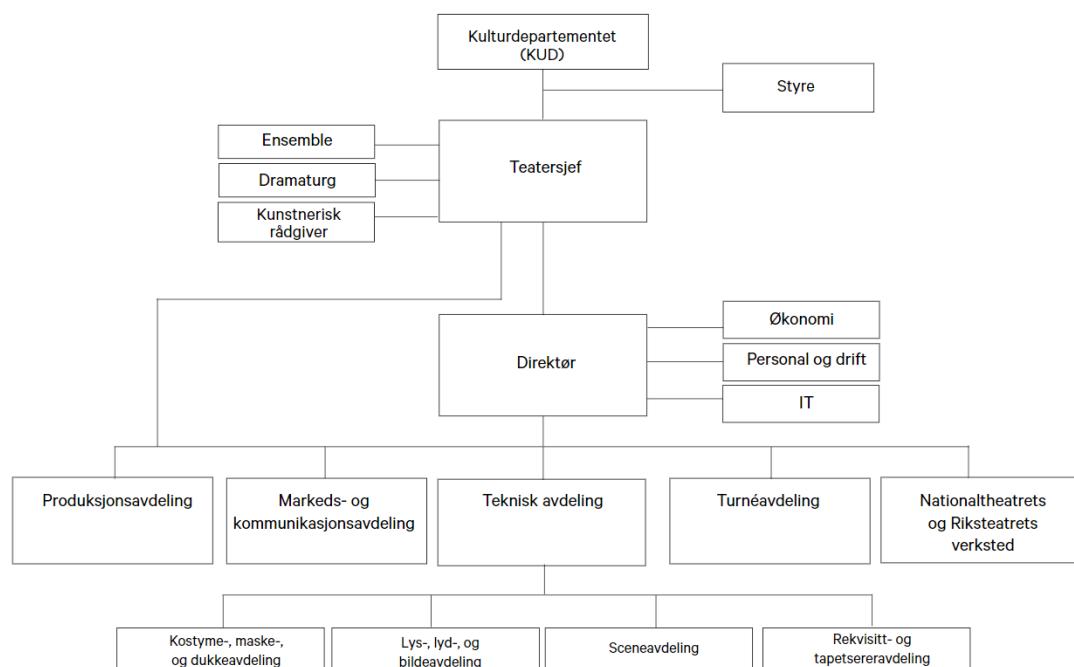
Stephan Mehl, valt av dei tilsatte

Varamedlemar

Elise Hende varamedlem for Emnet Kebreab

Lars Årdal varamedlem for Stephan Mehl

Organisasjonskart:

II.3 Nøkkeltal

Alle beløp i 1000

Aktivitet og publikumstal	2019	2020	2021	Endring 20-21
Tal på framsyningar	441	184	286	102
Tal på produksjonar (*)	10	9	9	0
Totalt publikum	125 899	33 338	49 399	16 061
Totalt publikum på turné	112 910	30 722	44 389	13 607
Publikum barn og unge	72 426	13 506	21 410	7904

(*) eksklusive gjestespill i Nydalen

Økonomiske nøkkeltal - I	2019	2020	2021	Endring 20-21
Utgiftsløyving, brutto post 01-99	150 207	132 989	142 750	9761
Inntektskrav post 01-99	-28 356	-10 117	-13 474	-3357
Nettoløyving	121 851	122 872	129 276	6404

Økonomiske nøkkeltal - II	2019	2020	2021	Endring 20-21
Rekneskapsførte driftsutgifter post 01-	157 149	132 853	149 358	16 504
Utnyttingsgrad *)	104,6%	99,9%	104,6%	4,7 p.poeng
Rekneskapsførte inntekter post 01-99	-31 463	-10 905	-16 467	5562
Inntektsoppnåningsgrad	109,6%	107,8%	122,2%	14,4 p.poeng
Rekneskapsførte nettoutgifter	125 686	121 948	132 891	10 943
	48,0%	57,0%	59,4%	2,4 p.poeng
	771	742	817	75

*) Muleggjort av kapitalreserven, altså mindreutgifter i tidlegare år.

**) Lønnsutgiftene varierer med graden av samarbeid med andre teater. I nokre produksjonar er skodespelarane fast tilsette på samarbeidsteateret, og av omsyn til pensjonsoppteninga vert de ståande på løn der òg i tida dei arbeider for Riksteatret. Samarbeidsteateret fakturerer Riksteatret for lønnsutgiftene i etterkant. Nokre kunstnarar fakturerer òg som sjølvstendig næringsdrivande. Våre bokførte lønnsutgifter syner difor ikkje produksjonane sine totale lønsutgifter.
I talet på årsverk inkluderer vi alle som arbeider for Riksteatret i løpet av året. Dette talet inkluderer dermed både individ som får lønen sin utbetalt av eit anna teater medan de arbeider for Riksteatret og individ som fakturerer som sjølvstendig næringsdrivande, til dømes instruktørar og scenografar. Dette fører til at nøkkeltala lønsdel av utgifter og lønnsutgifter per årsverk er avhengig av korleis produksjonsporteføljen er set saman og kordan samarbeid med andre teater er organisert. Det kan difor vere lite hensiktsmessig å samanlikne disse to nøkkeltala frå eit år til eit anna.

Økonomiske nøkkeltal - øvrig	2019	2020	2021	Endring 20-21
Utgifter direkte knytt til prosjekta *)	68 554	47 582	62 286	14 704
Andel prosjektutgifter i % av	44%	36%	42%	6 p.poeng
Samla inntekter	31 463	10 905	16 467	5562
Inntekter i % av bruttokostnad	20%	8,2%	11%	2,8 p.poeng
Snittbillettpolis	195,-	206,-	235,-	29,-

*) Utgifter for fast tilsette skodespelarar, sceneteknikkarar o.a. er ikkje inkludert i direkte utgifter.

Inntekter	2019	2020	2021	Endring 20-21
Billettinntekter	24 756	7691	11 589	3898
Billettinntekter i % av utgiftsløyving	16	5,8	8,1	2,3 p.poeng
Sponsorinntekter	1495	813	0	-813
Sponsorinntekter i % av utgiftsløyving	1,0	0,6	0	0,6 p.poeng

Årsverk	2019	2020	2021	Endring 20-21
Totalt tal på årsverk *)	107,9	102,0	108,5	6,5

*) Årsverk inkluderer prosjektilsette skodespelarar, teknikrar og kreativt team.

II.4 Rekneskapsprinsipp

Riksteatret fører rekneskapen i samsvar med kontantprinsippet, sjå elles prinsippnota til årsrekneskapen.

III. ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT

III.1 Resultat og måloppnåing

Kvart år set Kulturdepartementet mål for Riksteatret gjennom tildelingsbrevet, ref mål 1-3 nedanfor. Styringsparameterne som det skal rapporterast på, vert utarbeidt i samarbeid med departementet. Vidare stiller departementet krav til målemetodar for resultatmåla som vert sette. I dei kvantitative måla som er nemnt under, er internevalueringa utført av kunstnarleg råd og leiargruppe lagt til grunn, i tillegg til tilbakemeldingar frå publikum, kulturhusa, produksjonane sine kunstnarlege team og teaterbransjen for øvrig.

III.1.1 - Mål 1. Riksteatret skal tilby eit scenekunstrepertoar av høg kvalitet, og fremje kunstnarleg utvikling og fornying

Styringsparameter 1.1 – Kvalitet i produksjon og formidling

Resultatmål: Verksemda skal vere prega av kunstnarleg vilje, evne og relevans.

I lag med kunstnarlege rådgjevarar formulerer teatersjefen ein kunstnarleg visjon for kvart prosjekt vi startar, og denne er tilgjengeleg for alle tilsette i teateret. Slik sikrar vi at kvart prosjekt har eit kompass som gir kvar avdeling høve til å komme med faglege innspel for å oppnå dei beste resultata.

Gjennom heile 2021 har RiksLab, som er teatersjefen sitt interne kunstfaglege råd, jamt og trutt kome med innspel og tilbakemeldingar på teateret sine langsiktige repertoarplanar, med månadlege møter og gjester frå eksterne miljø.

Idékonkurransen RiksPitch, som vart arrangert i 2021, har gjeve teateret mange impulsar som kjem til å ta form på kulturhus-scenene framover. Vår kontinuerlege kunstnarlege planlegging er òg inspirert av kulturhusa og publikum sine stadig hyppigare tilbakemeldingar på e-post eller sosiale medium. Publikums feedback og formidling av opplevningar er relevant.

Eit teaters vilje, evne og relevans vert styrt av mange faktorar. Ein sjeldan gong kan òg vilja overgå evna. I 2021 avlyste vi eit prosjekt som hadde sett både kvalitetsomgrepet og mangfaldsforståinga vår på ei utfordrande prøve, før pandemien sette det endelege punktumet for prosessen. Gode rutinar rundt evaluering gjer at det òg kjem mykje læring ut av prosjekt som syner seg å vere for ambisiøse. Samtidig baud dette prosjektet på ein intensitet med omsyn til relevans og engasjement som indikerer at tematikken skal få ein ny utviklingssjanse innafor nye rammer ved eit seinare høve.

Å sette eit skille mellom det kunstnarlege og det teknisk/praktiske ambisjonsnivået vert stadig mindre relevant. Det kreative finstemte samspelet mellom prosjekttilsette utøvande og skapande kunstnarar på den eine sida og dei faglege, handverksmessige og kunnskapsbaserte ressursane ved teateret er grunnmuren i kvar framsyning. Det er viktig å sørge for læring, inspirasjon og kompetansebygging hos fast tilsette om vi skal strekkje oss mot nye mål. Denne balansen har vi lagt vekt på i 2021, med breidde i både sjangrar og samarbeidsformer med kunstnarar, grupper eller institusjonar.

Om prosjekta har deira viktigaste mål i skaparmangfald, innhaldsmangfald eller brukarmangfald, vil variere. Difor vil det òg variere kva slags innsats vi legg i kvart fag eller avdeling. Vi har skreddarsydd eigne «opplev meir»-arrangement og/eller pedagogisk materiale som følge til framsyninga mynta

på spesifikke publikumssegment eller med spesifikke mål. Vi har brukt innleidde profilar, kunstnarar eller fagekspertar i arbeidet med formidlinga og de digitale programma som har erstattat tidlegare papirprogram.

«Forsnakk» i forkant av framsyninga på de ulike spelestadene, er framleis veldig populært hos Riksteatrets publikum. Liv Guldbrandsens lystige kåseri over «Don Quijote» ga særleg mange positive tilbakemeldingar. At ein stor, kompleks og gammal roman vert gjort tilgjengeleg gjennom både «fun facts» og historisk kontekst gir god inngang til teater utan at ein treng å vere ein stor lesar. Det er ein terskel vi synest det er viktig å senke. Teateret skal ikkje berre vere for litteraturkjennarar.

Styringsparameter 1.2 – Variert repertoar

Resultatmål: Riksteatret skal tilby eit breitt spekter av scenekunst.

	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Produksjonar (*)	10	10 (*)	9	8-12	7-10
Riksteaterproduksjonar	7	7	7	4-12	4-10

(*) I tillegg kjem 4 digitale produksjonar i 2020

1.2.1 Repertoar

VÅREN 2021

«En pangstart for Riksteatrets pandemisesong» skreiv Aftenposten etter premieren på «**Pang!**» av Marius von Mayenburg. "Pang!" er ein skarp satire over vår eiga tid. Forfattaren sier sjølv at han skreiv komedien som ein allergisk reaksjon da Donald Trump vart president. Komedietalentet Olav Waastad hadde hovudrolla, og regien var ved Peer Perez Øian. "Det er simpelthen et imponerende stykke teater" Aftenposten (5), "Fenomenalt" Subjekt (5), "Fargerik og morsom" NRK, "Skarpe observasjoner, ramsalt samfunnssatire og lavtrekkende humor" Dagsavisen.

«Det er først når de som ikke er rammet står opp for de andre, at vi kan få til en endring.», sa forfatter Camara Lundestad Joof da det vart klart at den kritikarrostete boka hennar skulle verte teater for heile landet med Riksteatret. Med «**Eg snakkar om eg snakkar om det heile tida**» i Kjersti Horn sin regi ynskte vi å tilby ei teaterframsyning som kunne få oss til å snakke om rasisme på nye måtar. I samarbeid med HL-Senteret inviterte vi publikum til samtale på Litteraturhuset og utarbeida eit pedagogisk materiell til skuleklassar som ynskte å sjå framsyninga. På grunn av særskrivjande prøvetilhøve under pandemien, måtte vi dverre avlyse teaterprosjektet.

Riksteatret sin kritikerrostete versjon av «**Peer Gynt**» med Anders Baasmo, Gisken Armand, Ola G. Furuseth, Jan Sælid og Thea Lambrechts Vaulen i Ole Anders Tandbergs regi fekk eit nytt liv på vegen, med vitjing til enda fleire av spelestadane våre. Det er ikkje ofte vi opplever så stor etterspurnad etter ei teaterframsyning som denne. Takka vere fleksible kulturhus og eit topptrena turnémannskap, klarte vi å leggje om delar av turnéruta på kort varsel da fleire av kulturhusa som skulle hatt vitjing, vart stengde pga pandemien. Slik klarte vi å oppretthalde eit levande kulturliv i dei delane av landet som ikkje var like råka av stenging. Framsyninga får nytt liv hausten 2022 og skal òg prioduserast som digitalt teater i samarbeid med Applaus Scene.

Å vere eit teater for heile landet handlar om å invitere til magiske teateropplevelingar for folk i alle aldrar. Nokre gongar spelar vi klassikarar som mange kjenner frå før, andre gongar er det fint å kunne

by på ferskvare, som «**Høna, eggget og reven**», ei nyklekt teaterframsyning for dei minste, skrive av Nelly Winterhalder. Framsyninga vart elsa av både barn og kritikarar: "Magisk barneteater om høner og egg (...) Det er fantastisk vakkert." Aftenposten. «Veldig fengende, humørfult og fullt av overraskelser" Dagsavisen. "Morsomt teater for de minste (...) oppleves som et friskt, lite pust" Vårt Land. I samarbeid med fleire ideelle organisasjonar fekk vi sjansen til å invitere mange låginntektsfamiliar til å oppleve framsyninga gratis der dei bur.

Mio, min Mio, framsyninga som vann Heddaprisen 2019 for beste barneframsyning, skulle òg ha vore på repertoaret. Kort tid før prøvestart måtte vi ta produksjonen av repertoaret av di gjeldande smittevernsreglar ikkje kunne gjennomførast med den fysiske nærleiken som framsyninga krev mellom publikum og skodespelarar. Vi områdde oss raskt og erstatta denne produksjonen med Heddaprismannen 2018: Tobias og dagen det smalt.

Mange kallar Tobias for Cecilie. Faktisk gjer nesten alle det. Ikkje eingong mamma og pappa veit at Cecilie er Tobias. "**Tobias og dagen det smalt**" handlar om å stole på og tru på seg sjølv, og om at alle barn er like mykje verdt. Den prislonna og kritikaroste framsyninga handlar òg om venskap og tillit til at venane dine vil det som er best for deg. Gjennom fantasi og røynsle rører framsyninga ved tema som at det er mange vis å vere menneske på, og at det kan vere litt trøblete når det som er på utsida av deg ikkje helt passer med det som er på innsida. Framsyninga vart produsert av Rimfrost Produksjoner i samarbeid med Hålogaland Teater, og fekk nytt liv på turné med Riksteatret. Mange barn hadde sett framsyninga i DKS-regi. For Riksteatret var det viktig å invitere heile familien til å oppleve ho i lag.

HAUSTEN 2021

Regissør Yngve Sundvor plasserte radarparet Don Quijote og Sancho Panza inn i vår tid, og publikum fekk oppleve klassikaren **Don Quijote** som artig komedie. Vi møter eit teaterensemble som har prøver på teaterstykket Don Quijote, der hovudrolleinnehavaren lever seg sånn inn i rolla at han trur han er den verdskjente riddaren. "Fornøyelig (...) som både er lett og underholdende, og som ikke krever at du har lest boka på forhånd" Dagsavisen (5). "Når Don Quijote svinger lansen sin for å rydde el-sparkesyklene av veien, føles den 400 år gamle historien treffende oppdatert" Vårt Land. Vi inviterte publikum til gratis intro om klassikaren med forfattar og formidlar Liv Gulbrandsen på utvalde stader på turné. Produsert av Riksteatret i samarbeid med Den Nationale Scene og Hålogaland Teater.

«Det er suverent levert og det kjennes godt å le igjen, skrev VG etter premieren på **«Topp VG-lista»** i august. Med utgangspunkt i eit knippe songar som har toppa VG-lista dei siste femti åra, freistar Are Kalvø å forstå vår tid og finne meinings med livet. I framsyninga blandar han humor, samfunnssatire og kvardagsfilosofi. Framsyninga handlar om liv, død, politikk, religion, kjærleik, venskap, kriser og menn i for små shorts. Intet mindre. "Are Kalvø er fortsatt helt på topp" Dagsavisen (5). "Stor stemning" Oppland Arbeiderblad (5). "Jubelen står i taket" Tønsberg blad (5). Produsert av Det Norske Teatret og Teater Vestland. På turné med Riksteatret.

Barn i Noreg elskar bøkene om Detektivbyrå nr. 2. Med Riksteatret vart det til teater for heile familien der Tiril, Oliver og hunden Åtto må løyse eit heilt nytt mysterium! **«Detektivbyrå nr - Operasjon Teater»** er eit hielt nytt oppdrag for Detektivbyrå nr. 2, skrive av regissør Hilde Brinchmann og Jørn Lier Horst. Eit mysterium som berre kan opplevast når Riksteatret kjem til ditt kulturhus. Det er sjeldan at ei teateroppsetjing får så mange gode kritikkar som denne og vert elska

av så mange publikummarar. Kritikarane kasta terningkast fem og seks, og NRK kåra framsyninga til «årets beste barneteater». Ved å tilby ei heilt ny framsyning basert på eit univers som så mange kjenner frå før, klarer vi kanskje å nå ei større målgruppe som elles ikkje går i teater. Produsert av Riksteatret.

«Sundfør uten Sundfør (er) verdt en framsyning i seg selv», skrev pressa etter premieren på **«Teaterkonsert Sundfør»**. I ein teaterkonsert står musikken i sentrum, i ei råme av spektakulær scenografi, kostymar og lys. «Teaterkonsert Sundfør» er basert på Susanne Sundførs allereie eksisterande songar, men tilfører noko nytt gjennom heilt særeigne, mystiske univers med ein ny musikalsk komposisjon. "Stort og gripende" Haugesunds avis (5). "En spennende, kraftfull, samstemt og vakker framsyning" i Tromsø (5). "Susanne Sundførs låter er perfekt for teaterscenen" BT (5). "En estetisk nytelse" Harstad Tidende (5). Produsert av Riksteatret i samarbeid med Haugesund Teater.

DIGITALE FRAMSYNINGAR

Riksteatret ga **«Havboka»** i vårgave til alle som hadde lyst til å oppleve kritikarost teater i eiga stue. Den filmatiserte versjonen av framsyninga var tilgjengeleg til leie heile året, men ein søndag i mars kunne alle som ville, sjå ho gratis på eigen skjerm. «Unik teateropplevelse på skjerm. Det er som å være på havets bunn, i ett med det store og mektige dypet» NRK. «Tyngden og alvoret i Strøksnes' tekst har deg virkelig på kroken etter å ha sett denne filmatiserte framsyninga» Dagsavisen. For Riksteatret er det viktig å vere eit teater for alle, òg dei som ikkje har høve eller lyst til å gå i kulturhuset. Med **«Havboka»** har vi eit slikt digitalt tilbod av særhøy kvalitet. Filmatiseringa vart produsert av Riksteatret, den opphavelige teaterframsyninga er produsert av Riksteatret i samarbeid med Nationaltheatret.

Våren 2021 kunne NRK og SVTV syne opptak av Riksteatret si framsyning **Liv - Et liv i tre akter** på Nationaltheatret med Liv Ullmann og tidlegare Riksteatersjef Tom Remlov. Filmatiseringa vart produsert av Nordic Stories i samarbeid med Riksteatret, den opphavelige teaterframsyninga er produsert av Riksteatret i samarbeid med Nationaltheatret.

1.2.2 Eit breddt repertoar ved kvart kulturhus

Vi ynskjer å tilby kvar einskilde spelestad eit variert og tilpassa repertoar. Det er stor variasjon i publikumsinteresse og -grunnlag på dei ulike stadene vi speler. Kommunane varierer i folketal frå om lag 3.000 til 110.000. Minimumsleveransen (med eit avtalt unntak) er 2 framsyningar for vaksne og 2 for barn/ungdom. Nedgangen over tid i talet på produksjonar RT kan presentere på turné legg restriksjonar på breidde i og tilpassing av repertoaret på de einskilde spelestadiane. I tillegg har 2021 vore prega av koronarelaterte avlysingar. I sum gjer dette at vi i liten grad har kunne tilby eit breitt repertoar ved kvart kulturhus.

Styringsparameter 1.3 – Utvikling og fornying

Resultatmål a: Riksteatret skal vidareføre utforsking av ulike framsyningsformat, arenaer og speletider.

Resultatmål b: Riksteatret skal gjere nytte av teknikken sin plass som ein del av det kunstnarlege uttrykket ved å ta i bruk ny teknologi og nye produksjonsmetodar.

	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Urpremierer	4	2	4	1-4	1-4

Eit nytt år med pandemi ga ikkje rom til stor utforsking. Ressursane gjekk oftare til kreativ tenking rundt teatrets store logistikk med turnear og restriksjonar i konstant endring rundt i landet. Ser vi attende på alle 2021-produksjonane kan vi likevel sjå felles utviklingsdrag som eit resultat av teatret sin kunstnarlege strategi.

Alle framsyningane har eit sterkt fysisk skodespelaruttrykk, ofte prega av «leik» til og med i dei mest alvorlege scenene. Dette kan kanskje seiast å vere ein større trend i Norsk teater, men for Riksteatret er det òg eit resultat av at vi engasjerer koreografer eller dansarar til å arbeide i lag med regissør på rørslematerialet og det fysiske uttrykket i framsyningane. Dette er eit teaterspråk både publikummarar og kritikarar veit å setje pris på, men det har òg fordra ei utviding av dei kreative teama for produksjonane.

I 2021 produserte Riksteatret for fyrste gong ei framsyning i sjangeren «teaterkonsert». Teaterkonsert Sundfør hadde eit utvida og sterkt fagleg fokus på lydsida. Den kunstnarlege integriteten og faglege spisskompetansen til det lydfaglege teamet var i stor grad med på å sikre denne produksjonen sin suksess.

Ved Riksteatret må val av kunstnarlege verkemiddel alltid balanserast mot risiko. Når eit framsynings-team er på reise og ikkje kan ta imot direkte støtte frå kollegaene i Nydalen, må reparasjon av skader og feil løysast lokalt med det som finst av utstyr og kompetanse i turnébussen. Dei tekniske funksjonane må verte dekka av lagspelarar med stor kreativ løysingsorientering og høg fagleg kompetanse. Alt vi vel av teknisk utstyr og materiale skal i tillegg tolle slitasje og store vekslingar i temperatur. Dette skil Riksteatret frå aktørar som opererer i permanente hus med faste scener, og det stiller særlege krav til kvar einskild medarbeidar. Det gjer òg teknisk kompetanseutvikling, kurs og inspirasjon til ein viktig del av organisasjonen vår og er årsaken til at vi vert sett på som ein særskilt god læringsarena for scenefag.

Pandemiens varighet har vore utfordrande for mange tilsette og engasjerte. Dei har vore tvungne til å rullere på oppgåver og roller med kort førebuingstid. Dette gjelder for både utøvarar på scenen og tekniske/ administrative arbeidatar bak scenen. Riksteatret har nok aldri tidlegare hatt så mange «ikkje planlagde» overtakingar i turnéperiodene. Solid kunnskap og dokumentasjon i bruk av alle tekniske verkemiddel og HMS er viktig for å oppnå ein slik fleksibilitet på reisefot. Dette har vi øvd på og vorte gode på gjennom heile 2021.

Kvar einskild spelestad skal få ei optimal framsyning så tilnærma lik den som vart synt fram på premieren, som mogleg, der skodespel, teknikk og scenerom sameiner alle dei kunstnarlege elementa på saumlaust vis og tek vare på nærliken til publikum. Med 75 veldig forskjellige spelelokale trengst delikat tilpassing og fleksible kunstnarlege løysingar.

Eit av dei utvalde Rikspitch-prosjekta har spel/«gaming» som tematisk utgangspunkt. I lag med dei som presenterte ideen og to andre teater ser vi på nye måtar å kombinere spillteknologi på for å skape interaktivitet i ei framsyning. Dette er eit lengre utviklingsprosjekt som òg involverer opphavsretts-problematikk og forankring i kreative miljø vi ikkje tidlegare har samarbeida med. Målet er å presentere ei nyskapande og grensesprengjande framsyning for barn og ungdom i vårt (75 års) jubileumsår i 2024.

III.1.2 - Mål 2: Riksteatret skal byggje fellesskap gjennom eit scenekunsttilbod som er tilgjengeleg, representativt og relevant for publikum i heile Noreg

Styringsparameter 2.1 – Publikumsoppslutning

Resultatmål a: Riksteatret skal spele klassikarar og samtidsdramatikk som set dagsordenen og utfordrar, og fortel historier som foreinar på tvers av geografi og demografi.

Resultatmål b: Riksteatret skal by på stimulerande og engasjerande teateropplevingar for eit barn- og familiepublikum.

	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Publikum totalt	125 889	35116 (*)	50 109 (*)	80-120 000	80-120 000
Framsynningar totalt	441	215	281	375-440	375-440
Publikum på turné	112 910	30722	44 301	70-100 000	70-100 000
Framsynningar på turné	381	184	244	350-440	350-440
Publikum barne- og familieframsynningar	72 426	13506	22 032	25-50 000	25-50 000
Framsynningar for barn og familiar	207	94	126	100-200	100-175

(*) I tillegg kjem publikum på digitale framsynningar, som på opne strøymingar ikkje er målbare.

Trass i at fleire framsynningar vart framskotne, utsett eller avlyst i 2021 fekk teatret til ei fin vifte med ei blanding av klassikarar og samtidsdramatikk for både barn og voksne publikummere. Klassiske tekstar frå 1600- og 1800-talet vart sett opp i omarbeida versjonar som trekte liner til samtida med uventa teatrale grep. I tillegg fekk dei voksne samtidssatire gjennom den elleville «Pang» der særleg Olav Waastad si tolking av hovudrolla ga mange ein etterlengta og lang latter.

Vår nyskrivne dramaforteljing grunna på Host Lier sine kjente figurar frå Detektivbyrå nr. 2, vart ein ubetinga suksess i familieframsynningssegmentet. Regissør Hilde Brinchmanns etter kvart erfarne grep med å invitere barna direkte inn i handlinga er noko vi ser dei yngre har særstak glede av. Ifølgje mange teaterteoretikarar er det fire hovudkomponentar som får publikum til å føle seg meir integrerte i teaterframsynningar: «ekte rom», sans, rørsle og tid.

Immersive Theatre/«oppslukende teater» skil seg frå tradisjonelt teater ved å fjerne «scenen» og inkludere publikum i sjølve framsynninga. Ofte vert dette oppnådd ved å bruke ein bestemt stad, slik at publikum kan ha interaksjon med skodespelarane og samhandle med omgivnadene, og dermed bryte den fjerde veggen. Riksteatret hadde lyst til å teste ut og utvikle denne teaterformen også i eit kulturhusformat. Brinchmanns grep går så langt i den interaktive framsynningsforma med «Mio min Mio» (fra Teatret Vårt og Nordland Teater) at den først kan verte sendt ut på turné når avstandsrestriksjonane er fjerna, for å oppnå den naudsynte nærboka med barna og full kunstnarleg utteljing av konseptet (var planlagt for turné 2021).

Den prislønna barneframsynninga "Tobias og dagen det smalt" frå Rimfrost Produksjoner vart ei flott turnéerstatning. Med sitt tidsaktuelle tema kring kjøn, identitet og venskap skapte den fantasifulle historia både toleranse og debatt. Fantasi, humor og vakre bilete fekk dei minste og gjennom Nelly Winterhalders nyskrivne «Høna, egg og reven» som fortsette turnéen sin i 2021. Dette vart dverre kostymedesignar, scenograf og professor Katrine Tolos siste arbeid for scenen og var ein tydeleg

demonstrasjon av kva grensesprengjande, fantasifulle og formsikre kunmstnarar kan bidra med i utviklinga av teatret.

Nå vert det lagt nye planer for at våre mest vellukka framsyningar frå dei siste åra skal få eit vidare turnéliv og verte synte på fleire kulturhus enn kva vi klarte i 2021. Særleg gjelder dette barneframsyningane, som arrangørar så vel som publikum ønskjer tilbake etter avlysinger.

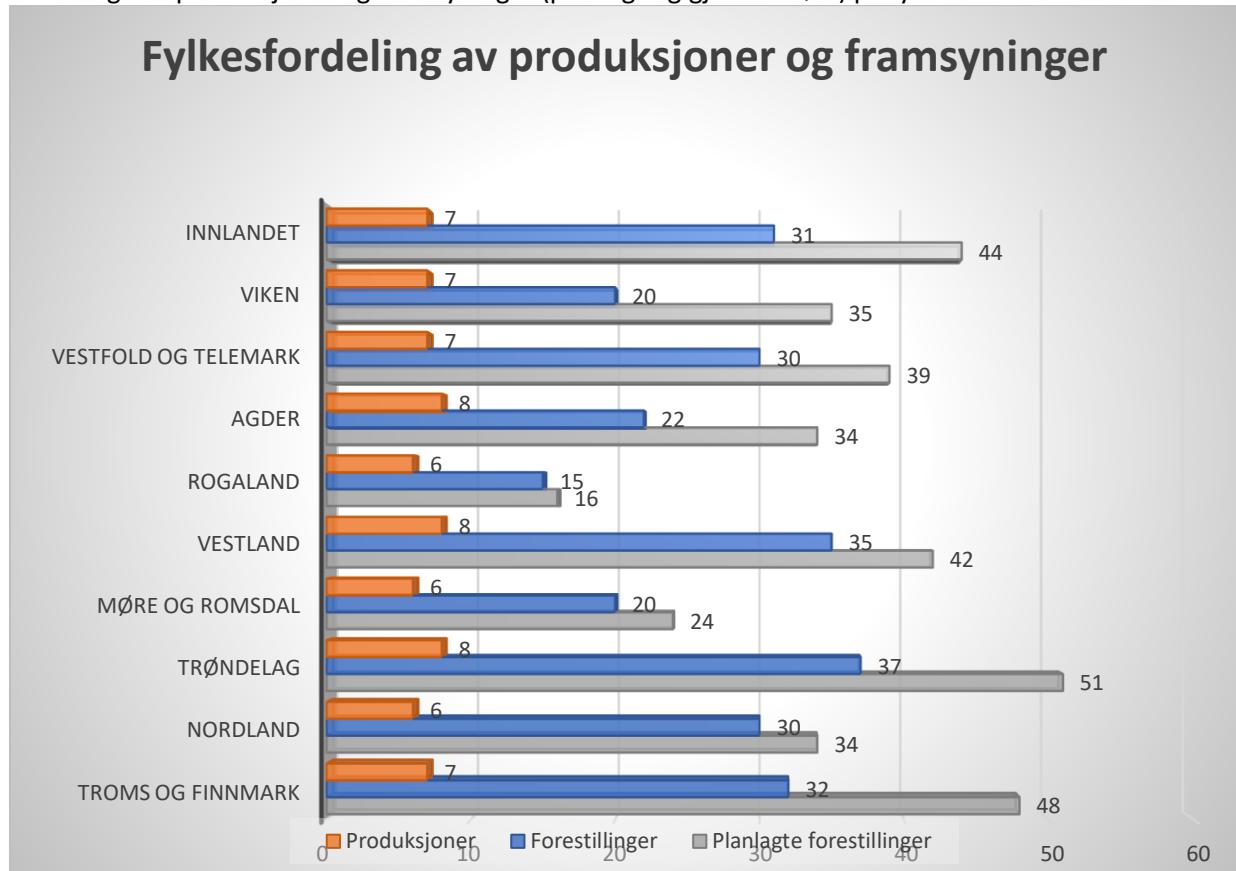
Styringsparameter 2.2 – Fordeling av spelestader

Resultatmål: Riksteatret skal ha ei god geografisk fordeling av spelestader.

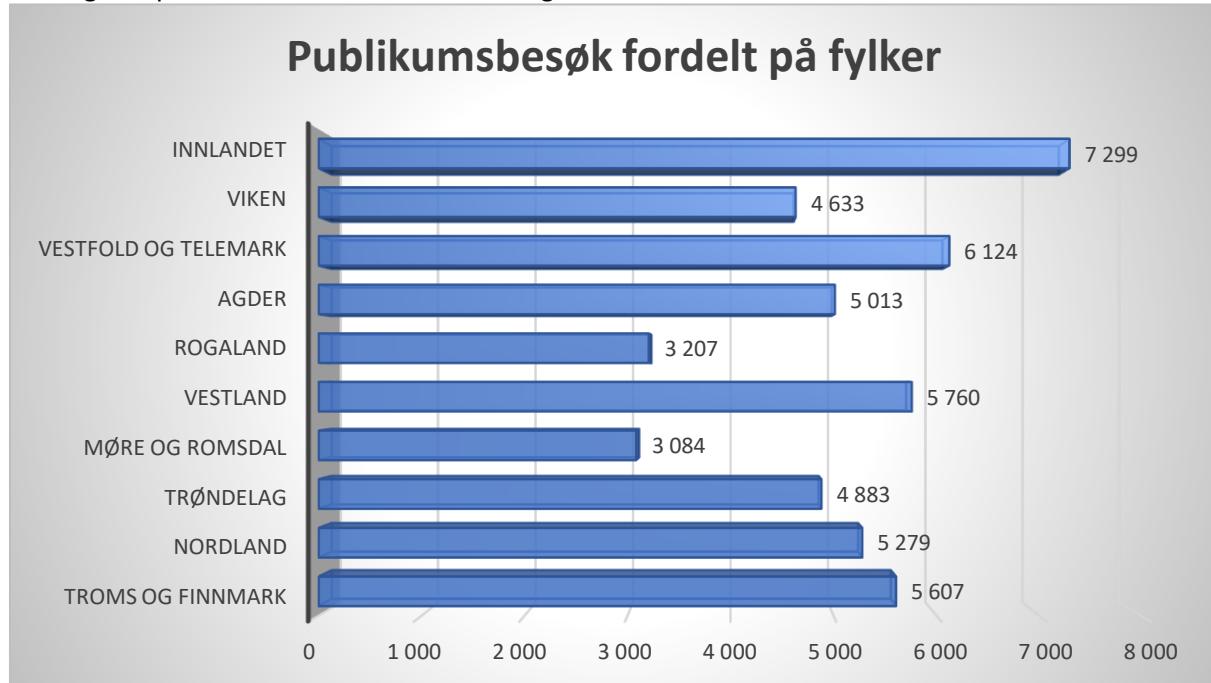
	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Spelestader	73	73	73	65-80	70-80

Vi prøver å ha ei god geografisk fordeling av framsyningane. Både i form av at dei fleste landsdelane får tilbod om framsyningar for barn og vaksne, og at dei enkelte produksjonane dekkjer eit så stort område av landet som mogleg.

Fordelinga av produksjonar og framsyningar (planlagt og gjennomført) på fylka var slik:

Dette ga eit publikumsbesøk som fordele seg slik:

Styringsparameter 2.3 – Publikumsutvikling

Resultatmål a: Riksteatret skal tilby meiropplewingar knytt til framsyningar der det er relevant, gjerne i samarbeid med lokale aktørar.

Resultatmål b: Riksteatret skal få fleire nye publikumsgrupper inn i teatret.

Resultatmål c: Riksteatret skal auke besøksfrekvens for den einskilde publikummar.

Resultatmål d: Riksteatret skal gjere teater tilgjengelig for barn og unge gjennom samarbeid med skulen og Den kulturelle skulesekken.

Resultatmål e: Riksteatret skal ha styrkt integreringsperspektiv i publikumsarbeidet.

Publikumsutvikling

Publikumsutvikling er eit permanent, integrert satsingsområde for Riksteatret. Gjennom eigne tiltak og i samarbeid med kulturhusa, søker vi kontinuerleg å styrke kontakten med og kunnskapen om publikummet vårt og å utvide publikumsgrunnlaget.

Ein sentral del av Riksteatret sitt arbeid med publikumsbygging skjer lokalt i samband med den einskilde framsyninga. Våre meiropplewingar utanfor scena etablerer ein tettare dialog med publikum og styrker

rekruteringa. Disse aktivitetene kastar lys over viktige samfunnstema, formidlar kunnskap og skapar gode teateropplewingar. I 2021 testa vi ut nye digitale konsept i arbeidet med å engasjere publikum. I samband med framsyninga Detektivbyrå nr 2, utvikla vi eit interaktivt spel for barn, kalt «Oppdrag Åtto». Spelet går ut på å løyse eit mysterium, og gir deltakarane ei morosam oppleving samstundes som dei vert introduserte for enkle ord og uttrykk frå teaterverda. Trass i pågående pandemi makta vi òg å gjennomføre fleire fysiske publikumsmøte. Til dømes fekk publikum i forkant av Don Quijote-framsyningane ei lettfatteleg og humoristisk innføring i det litterære verket av forfattar og formidlar Liv Gulbrandsen.

Ein stadig større del av publikumsarbeidet handlar om å produsere levande innhald og lage gode markedsføringspakker for arrangørane. Videoproduksjonane har auka merkbart i omfang dei seinaste åra, og ein stor del av kommunikasjonen skjer no digitalt. Produksjonssidene på nettsidene våre vart oppgraderte i 2021, og erstatta den gamle trykte repertoarbrosjyren.

For å optimalisere marknadsåtgjerda våre utarbeida vi i 2021 eit prosjekt kalla RiksVenn. Målet med prosjektet er å etablere ein kanal for tilbakemeldingar frå publikum og arrangørar på område som sosiale medier, visuelle uttrykk, opplev meir-aktivitetar og kommunikasjonsbodskap. Prosjektet har oppstart januar 2022 og vil i fyrste omgang rette seg mot arrangørane våre.

Sjå òg pkt. IV.5 for andre mangfold- og publikumsretta tiltak i 2021.

	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Formidlingsarrangement	312	54	20	25-75	25-75
Publikum på formidlingsarrangement	32704	6589	5055	5-15 000	5-15 000

SAMARBEID MED SKULAR

Vi utarbeider pedagogisk materiell og gjennomfører skulebesøk i samband med framsyningane våre. Av omsyn til smittevern tilbaud vi i 2021 òg digitale skulebesøk.

Riksteatret tilbyr spesialpris til skuleklassar og fribillettar gjennom DNB og Statnetts billettford.

Ungdoms-, vidaregåande -og folkehøgskular over heile landet søkte i 2021 om til saman 17 792 fribillettar til deira elever. I tillegg til fysisk teater kunne skulane òg søkje om fribillettar til digitale syningar som filmversjonen av Havboka.

Vi selde 972 rabatterte skulebillettar finansiert av den einskilde klasse, skulen, kommunen eller fylket. I kor stor grad DKS er involvert i finansieringa av desse bilettane har vi ikkje avdekt. Gjennom dei seinaste åra har vi oppnådd eit godt samarbeid med nokre av dei regionale forvaltarane av ordninga. På desse plassane ser vi ei tydeleg prioritering av arbeidet med å gje elevane ei scenekunstoppleving i lag med eit ordinært publikum på eit kulturhus. Andre stader har vi ikkje oppnådd denne effekten.

III.1.3 - Mål 3: Riksteatret skal vere ein aktiv samarbeidspartner for ulike aktørar i scenekunstfeltet.

Styringsparameter 3.1 – Kunstarleg samarbeid

	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Samproduksjonar der Riksteatret er hovudprodusent	5	3	3	2-5	1-5
Samproduksjonar med annan hovudprodusent	1	1	1	1-2	1-2
Framsyningar på samproduksjonar formidla av samarbeidspartner	127	12		20-70	(*)
Publikum på samproduksjonar formidla av samarbeidspartner	29 444	5 148		5-30 000	(*)
Innkjøpte produksjonar	2	2	1	1-2	-

(*) Vi har valt å ikkje sette mål for kva andre teater kan få til for samarbeidsproduksjonane, av di dette er styrt av teatra sine totale speleplanar, som Riksteatret ikkje har innverknad på.

Samarbeid har ulike fasettar og former, og i 2021 har vi hatt mange variantar av gode kunstnarlege samarbeid med institusjonar og grupper utanfor Riksteatret. For Riksteatret er det viktig å etablere kontakt med partnarar om moglege samarbeid så tidleg som mogleg. Planlegging av samarbeid for 2023 og 2024 er starta opp i 2021. Ofte inngår deling av kunstnarlege ressursar som skodespelarar i samarbeidet, noko som er ønskjelig for oss. Riksteatret har lange spele-/turnéperiodar, særleg samanlikna med dei stasjonære teatra. Når vi disponerer andre teater sine skodespelarar på turné, kan dei ikkje nyttast på «heimescenen» deira. Det er ei av utfordringane ein må ta høgde for.

Samarbeidet med Hålogaland Teater og Den National Scene om «Don Quijote» vart særskilt vellukka, til dømes i det at framsyninga fekk ein lengre spilleperiode på kvart av teatra, medan den tekniske bemanninga og scenografien vart tilpassa den einskilde plassens krav og ressursar. Tematisk og kunstnarleg passa framsyninga òg inn i alle partnarane sine repertoarplaner med omsyn til variasjon og bredde for «eige» publikum. Hovudrolleinnehavarane kom frå kvart sitt teater, og dialekt, sjargong og referansar vart aktivt nytta som verkemiddel i framsyninga. Sånt vekkjer sjølv sagt òg god gjenklang hos publikum. Denne typen samarbeid krev møysommeleg kunstnarleg og praktisk planlegging om alle parter skal få eit kunstnarleg plussteikn i margen i tillegg til det økonomiske.

Andre gongar løfter vi ferdig produserte framsyningar ut på turné og veit i forkant at det kunstnarlege resultatet og møtet med publikum har hausta ros. Det var tilfellet i samarbeidet med Rimfrost Produksjoner. Framsyninga deira var blitt lønna med Heddaprisen for kunstnarleg kvalitet, og samsvarande med våre ønskjer om å syne fram nyskapande barneteater med høg kvalitet.

«Teaterkonsert Sundfør» samproduserte vi med Haugesund Teater. Susanne Sundfør kjem frå Haugalandet, men er ein artist som heile Noreg kjenner. På det viset kan det lokale repertoaret til eit mindre teater verte styrkt med Riksteatrets kompetanse og utstyr og gjort tilgjengeleg for heile landet i turnéformat.

Med Rikspitch for nye idear til scenekunst, samla vi òg alle produserande institusjonar til å sjå pitchane i lag med oss og kanskje finne idear til eigne repertoarvalg. Resultatet vart mellom anna at både Teatret Vårt, Hålogaland Teater, Haugesund Teater og Dramatikkens Hus deltek som bidragsytarar og støttespelarar for dei fire prosjekta som vart plukka ut til vidare utvikling og forprosjekt. Vi veit at dette vil føre til fleire reelle samarbeidsproduksjonar i åra som kjem, og at neste Rikspitch utlysing (2023) vil verte ein samlingspunkt for kunstnarlege idear og samspel mellom kunstnarar, grupper og institusjonar til glede for heile landet.

Styringsparameter 3.2 – Kompetansedeling

Resultatmål: Riksteatret skal være ein kompetansepartnar og bidra til profesjonalisering ved systematisk å dele kunnskap innanfor ulike fagområde.

	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Hospitantavtalar	20	0	0	5-15	15
Residensopp hold*	-	0	0	1	0

*Residensopp hold vart teke inn som resultatmål i 2020

Hospitanttilbod for kulturhustilsette

Riksteatret ynskjer å vere ein kompetansepartnar og bidra til profesjonalisering ved systematisk å dele kunnskap innanfor ulike fagområde. I fleire år har Riksteatret gjennomført ei hospitantordning som fører med seg at administrativt, marknads- og teknisk personale frå kulturhusa vert inviterte til å hospitere i dei respektive avdelingane våre.

Gjennom deltaking på hospitantopphold i marknads- og kommunikasjonsavdelinga har fleire kulturhus fått styrke marknadskompetansen sin og fått auka forståing for Riksteatret sitt publikumsarbeid. Ettersom 2021 òg var prega av pandemien, vart det naturlig nok vanskeleg å planlegge og gjennomføre hospitantopphold i marknadsavdelinga.

Vi inviterer òg teknisk personale ved kulturhusa til hospitantopphold, og vil frå 2022 utvide denne ordninga til å gjelde deltaking på turné, for å gi deltakarane kunnskap om opp- og nedrigg og det å ta imot turnerande ensemble.

Residensopphald for kunstnarar

Det har ikkje vore mogleg å gjennomføre residensopphald på Riksteatret i år pga pandemien, vi har heller ikkje lagt nokre konkrete planar for dette i 2022.

Kompetansedeling mellom institusjonsteatra

Riksteatret er ein pådriver for deling av kunnskap om teatras verksemgsdrift. Vi deler aktivt kunnskap om kontraktsmalar, overeinskomsttolkingar, spørsmål kring smittevern, nøkkeltal, stillingsskildringar, organisasjonsmodellar, planleggingsverktøy m.m.

Riksteatret er òg initiativtakar til ein eigen samling for dei teatra som har turnéverksem, dette vart gjort under Heddadagane 2020 og skal gjentakast i 2022. Her utvikler vi samarbeid om turnéruter, marknadsføring og kulturhusoppfølging, vidare evaluerer vi avtaler om samproduksjonar.

Styringsparameter 3.3 – Samarbeid med regionale aktørar

Resultatmål: Riksteatret skal vidareutvikle relasjonen til dei ulike regionale aktørane og ein sterkare grad av ressursdeling.

Kulturhusa

Regionale kulturhus utgjer ein viktig del av grunnmuren i det lokale kulturlivet, og Riksteatret er ein sentral innhaldsleverandør av profesjonell scenekunst til kulturhusa. Riksteatret samarbeider tett med interesseorganisasjonen Norske kulturhus og deira arrangørnettverk. Riksteatrets leiing nyttar mellom anna styret i Norsk kulturhus som referansegruppe og rådgjevarar i strategiske spørsmål. Særleg under pandemien har vi hatt god nytte av det tette bandet til kulturhusa og interesseorganisasjonen. Mellom anna har dialogen rundt dei ulike og skiftande koronarestriksjonane som råka kulturbransjen vore verdifull i 2021

Regionteatra

Riksteatret har lang tradisjon for å delta i ulike former for kunstnarleg, praktisk og økonomisk samarbeid med regionteatra. Mio min Mio , produsert av Teatret vårt i Molde og Nordland Teater i 2019, skulle ha vore på turné med Riksteatret våren og hausten 2021. På grunn av det intime formatet på framsyninga, lot ho seg ikkje gjennomføre i pandemien. Vi planlegg turné i 2022. Da Mio min Mio gjekk ut av repertoaret våren 21, starta vi eit samarbeid med Rimfrost produksjoner, stasjonert i Tromsø. Dei hadde ei ferdig produsert framsyning; Tobias og dagen det smalt, produsert i samarbeid med Hålogaland Teater. Riksteatret turnerte denne produksjonen vår 21. Hausten 21 var

Are Kalvø toppar VG lista, produsert av Det Norske Teatret, på turné med Riksteatret og Teater Vestland. Teater Vestland og Riksteatret samarbeida om dei første 8 framsyningane i Vestland fylke, og var sams avsendar av produksjonen. Vi optimaliserte samarbeidet ved å ha teknikarar frå båe teatrer som utveksla kompetanse, og dekorasjonen vart bygd på nytt av Riksteatret, slik at Teater Vestland får sin eigen versjon å sende vidare på mindre plassar i eige fylke våren 22.

Riksteatret sitt samarbeid med ulike regionteater resulterer i at fleire publikummarar får opplevd produksjonane. Vidare er det økonomisk gunstig at man i lag finansierer prosjektutviklinga og prøveperioden. Riksteatret har iverksett fleire samarbeidsprosjekt med regionteater for 2023.

Styringsparameter 3.4 – Arrangørutvikling

Resultatmål a: Riksteatret skal ha klare roller, von og krav til arrangørar.

Resultatmål b: Riksteatret skal vidareutvikle arrangørar som samarbeidspartnarar for å byggje teaterinteressa, auke publikumsbesøket og synleggjere Riksteatret totalt.

Resultatmål c: Riksteatret skal ha eit godt samarbeid med Norsk Kulturhusnettverk.

	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	Mål 2022
Arrangørkonferansar	8	5	24	5-10	7

(*) I 2021 vart det gjennomført arrangørmeøte digitalt, slik vart det mogleg å gjennomføre særsmøte

Riksteatret har eit stort arrangørnettverk som er samansett av 74 kulturhus over heile landet. Arrangørane spenn vidt med omsyn til lokalisering, storleik og ressurstilgang. Ein fellesnemnar for dei fleste er likevel at Riksteatret er deira viktigaste innhaldsleverandør.

Riksteatret skal vere ein ressurs for arrangørane våre. Vi har ein god dialog med alle, og har regelmessige møter med deira interesseorganisasjon Norske kulturhus. Kvar arrangør har sin eigen faste kontaktperson i marknadsavdelinga vår, og det er tett oppfølging med fokus på publikumsutvikling og billettsal.

Den årlege arrangørsamlinga, og dei regionale samlingane, er viktige møteplassar for relasjonsbygging mellom arrangørane og Riksteatret. Turnépremierane er òg eit godt høve til å møte lokale politikarar, representantar frå skule, bibliotek, kommunens kultursektor m.m. Vi gjennomfører difor vanlegvis fleire møte med slike aktørar frå lokalmiljøet på premieredagane.

Òg i 2021 vart mange av våre fysiske kontaktpunkt med arrangørane erstatta med digitale møteplassar. Mellom anna vart den årvisse sesonglanseringa gjennomført digitalt. Lanseringa vart strøymt til tilsette ved kulturhusa, pressen og publikum. Fylkesmøta som samlar alle arrangørane i kvart fylke, vart òg stort sett gjennomført digitalt. Fem av fylkesmøta klarte vi likevel å gjennomføre fysisk.

For å få gode råd og innspel til korleis vi bør samhandle med spelelassane våre, oppretta vi i 2021 ei referansegruppe med utvalde arrangørar. I første omgang skal gruppa kome med innspel til RiksVenn prosjektet vårt, som skal lanserast i 2022.

Styringsparameter 3.5 – Partnarskap

Resultatmål: Riksteatret skal utvikle eit kontaktnett av bedriftspartnarar og teatervennar.

3.5.1 Hovudsamarbeidspartnarar

Skal vi vere i stand til å gjennomføre Riksteatrets største mangfalds- og inkluderingsprosjekt er vi avhengige av støtte frå eksterne partnarar. Riksteatrets billettford hadde ikkje vore mogleg utan hovudsamarbeidspartnarane våre, Statnett og Sparebankstiftelsen DNB.

Sidan 2019 har **Statnett** vore del av Riksteatret sitt billettford. Sidan inngått avtale har vi i lag gitt 7 000 individuelle opplevingar til skuleelevar i heile landet. Etter to givande år som partnarar valde vi å ta eit pauseår i 2021. Restriksjonar på publikumstal og uvissa rundt smittesituasjonen førte til at vi ønskjer å fortsette samarbeidet fom januar 2022.

Tilsette i Statnett får 20% rabatt på alle framsyningane våre – uansett kor i landet dei bur.

Samarbeidet med **Sparebankstiftelsen DNB** starta 01.01.2021 og skal vare i 2 år. I lag med Sparebankstiftelsen DNB har vi moglegheit til å tilby 16 000 elever teateropplevingar i nærleiken av der dei bur, fordelt på to år. I 2021 vart det innvilga 5 567 fribilletter, som utgjør ein rest på 10 433 billettar det komande året (2022).

Å sjå profesjonelt teater på kveldstid i lag med eit ordinært, teaterglad publikum gir ungdommar ei unik erfaring. Slik har dette økonomiske bidraget sørga for å byggje teaterinteresse hos ein av dei aller viktigaste publikumsgruppene våre – framtidia sine teaterentusiastar.

Billettfordet gjer det mogleg å skape fleire tusen individuelle opplevingar kvart år for unge menneske i alderen 14 – 21 år.

3.5.2 Andre samarbeidspartnarar

Riksteatret sin samarbeidsavtale med **Coop** gir oss eit unikt høve til å kommunisere direkte med 1,6 millionar potensielle publikummarar over heile landet. Coop er eigd av kundane gjennom deira medlemskap i eit av 102 samvirkelag i Noreg. Som medlem i Coop får du 30% avslag på alle Riksteatret sine framsyningar. Vi ser at samarbeidet medverkar til ein positiv effekt på salet over heile landet, noko vi har sett over fleire år.

I 2021 gjekk Riksteatret inn i et samarbeid med Opplevelseskortet JOIN og Viover60.

Opplevelseskortet Join arbeidar for at barn og unge frå låginntektsfamilier skal få delta i kultur og fritidsaktivitetar på lik line med alle andre barn. For å nå målgruppa har organisasjonen utvikla ein digital plattform som tilbyr aktivitetar basert på barna sine interesser. Riksteatret gir fribillettar til utvalde framsyningar og ein fast rabattert pris på 20% på alle barne- og familieframsyningar. I dag er tilbuddet tilgjengeleg i 19 kommuner. Målet er at det skal verte eit landsdekkande tilbod. **Viover60** er landets største tidsskrift for godt vaksne og vert lest av 220 000 kvinner og menn kvar månad. Publikumsundersøkingar og innsikt frå billettsystem og sosiale kanalar syner at Riksteatret nyter høg respekt blant dei eldre. Vi ønskjer å vere enda meir til stade og tilgjengeleg for ei målgruppe som allereie set oss høgt.

Riksteatret samarbeider i tillegg med andre aktørar som **ARK, LOfavør, Bokklubben, Delta, Kultur forbundet i Delta og Norges Bibliotekforening**. Medlemmane får 20% rabatt på opptil 4 billettar på alle Riksteatret sine framsyningar.

III.2. Ressursbruk

Netto driftskostnad (post 01)

	2019	2020	2021	Budsjett 2022
Netto driftskostnad (*)	88 595	85 271	87 072	87 810
Del av totalkostnad	56 %	64%	58%	58%

Oppdelinga av kostnadane våre i netto driftskostnad og brutto prosjektkostnad kan gi eit skeivt bilet av kva middel som går direkte til teaterproduksjon. 66 % av posten netto driftskostnad går med til løn for fast tilsette teaterteknikarar, skodespelarar, produsentar, turnekoordinatorer og marknadspersonale samt utgifter til marknadsføring og kjøp av teaterteknisk utrustning. Vidare inkluderer posten husleige for teatersalane og verkstadene våre.

Brutto prosjektkostnad (post 21)

	2019	2020	2021	Budsjett 2022
Utgifter direkte knytt til prosjektene	68 554	47 582	62 286	64 382
% av teatret sin totalkostnad (brutto)	44 %	36%	42%	42%

Årsverk fordelt på funksjon

	2019	2020	2021	Budsjett 2022
Kunstfagleg personale, årsverk	79,2	74,1	81,8	80
Adm. personale, årsverk	25,7	24,9	23,5	24
Driftsteknisk personale, årsverk	3	3	3	3
Sum antal årsverk	107,9	102,0	108,5	107

I tabellen er kunstfagleg personale oppgitt etter NTO sin definisjon, dvs. at teaterteknisk personale, produsentar og dramaturg er inkludert her. Det forholdsvis lave årsverktallet i 2020 skyldes dels at 2020 var planlagt med færre skodespelare og andre kunstnerisk korttidsengasjerte, og dels at koronaavlysningene medførte mindre behov for korttidsengasjerte teknikere (flere turneer ble helt eller delvis avlyst). I 2021 har vi hatt ekstra bemanning på kostymeavdelingen på grunn av opplæringsbehov.

Utvikling i talet på fast tilsette per 31.12.

	2019	2020	2021	Budsjett 2022
Talet på fast tilsette	76	72	76	76

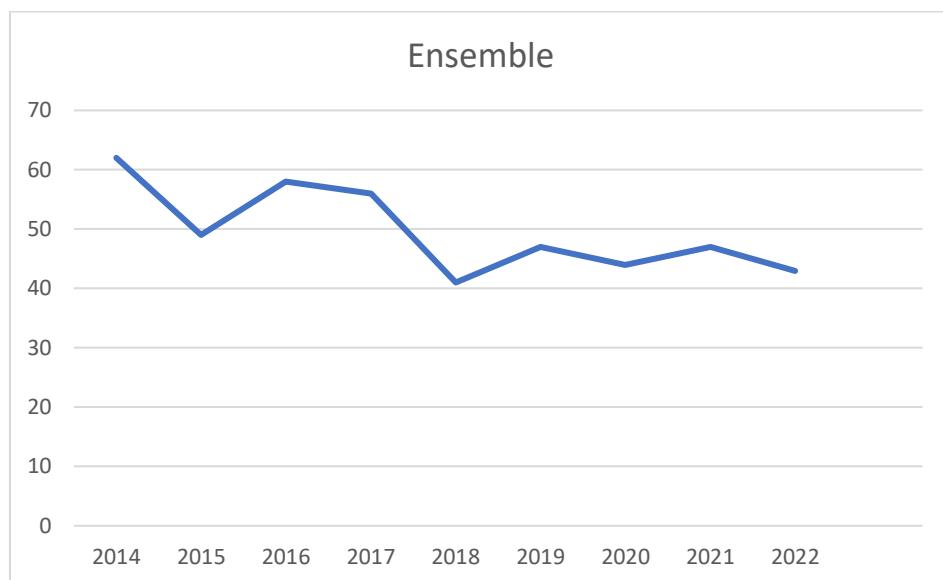
I løpet av 2021 har vi tilsett ein kunstnarleg konsulent i 20% åremålsstilling, og ein billettansvarlig i 30% stilling. Vidare har to korttidsengasjerte teknikarar fått fast stilling. Vi rekner med å ligge på 76 fasttilsette ògi 2022.

Utvikling i talet på produksjonar, framsyningars og skodespelarar.

Grafene under syner utviklinga dei siste åra. Det er viktig å vere merksam på at åra 2019 – 2022 er planlagt utfrå årsbudsjett som i snitt hadde eit årlig underskot på 6,3 mill.kr. Planlegginga med underskot har gjort det mogleg å oppretthalde eit kunstig høgt tal på produksjonar og skodespelardagsverk. Underskota er finansierte gjennom bruk av budsjettreserven som vart bygd opp i 2017 og 2018. Desse åra hadde billettinntekter godt over det som var venta, og Riksteatret har moglegheit til å sette av middel som sikkerheit for utgifter til kunstnarleg verksemد med varierande inntekter frå år til år.

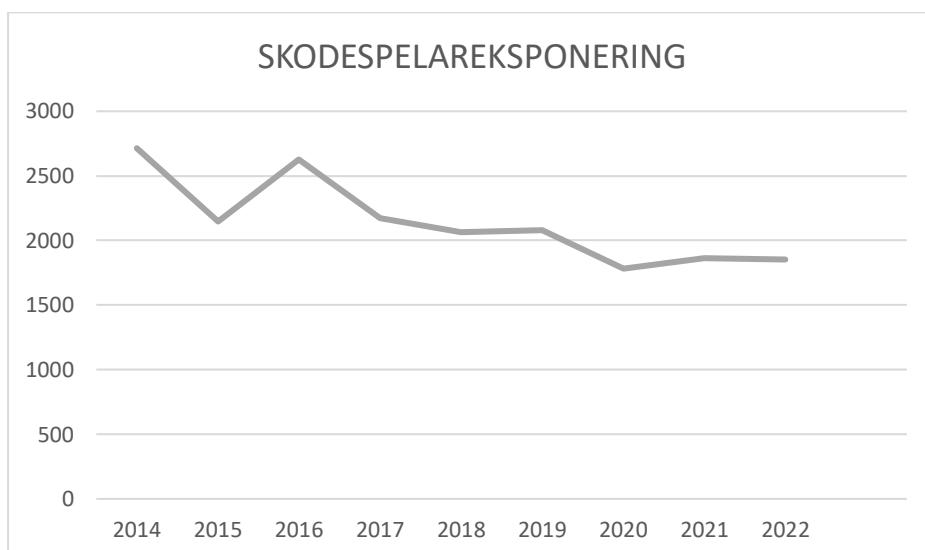
Ensemble

Denne grafen syner talet på tilsette (midlertidige og faste) skodespelarar kvart år. Riksteatret har no einast prosjektilsatte skodespelarar. I fyrste halvdel av -80 talet var det om lag 30 fast tilsette skodespelarar ved Riksteatret. I 1993 hadde talet på fast tilsette skodeåselarar falt til 16, og sidan har ikke skodespelarar som har slutta, vorte erstatta. Den siste fast tilsette slutta i 2020.

Skodespelarekspонeringar

Grafen under syner utviklinga i talet på skodespelardagsverk utført på framsyningars. Det vil til dømes seie at ein produksjon med 4 skodespelarar som vert spelt 20 kveldar fører til 80 skodespelarekspонeringar.

Talet på produksjonar

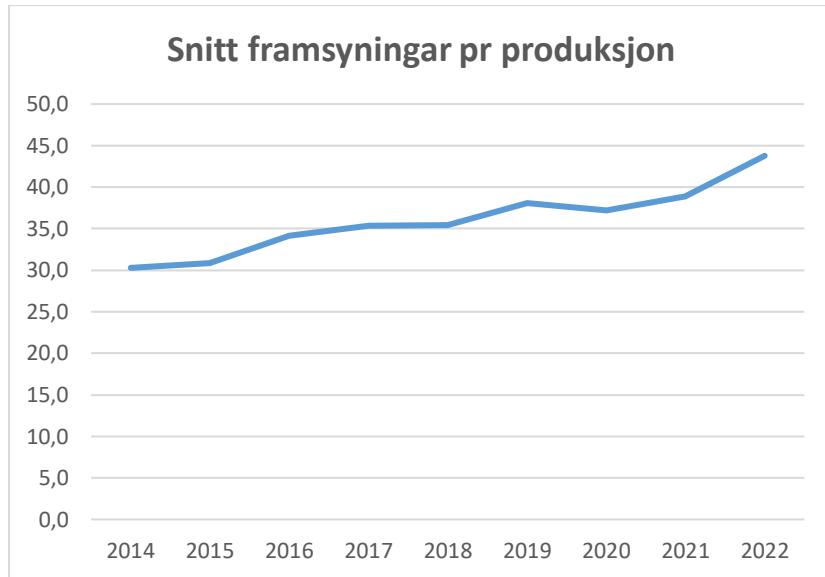
Grafen syner kor mange produksjonar Riksteatret årleg har på turné. Talet på produksjoner skaper bredden i repertoaret, og dannar grunnlag for mogleheitane kvart kulturhus har til å få fleire produksjonar til seg.

Talet på produksjonar er direkte knytta til talet på regissørar, dramatikarar, scenografar, kostymedesignarar, komponistar, lys- og lyddesignarar og andre opphavarar som Riksteatret knyttar til seg. Engasjementet for desse fell tilsvarande.

Talet på framsyningsdagar per produksjon

Når talet på produksjonar synk, aukar vi talet på framsynningar per produksjon.

IV. STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA

IV.1 Internkontroll

Intern styring

Grunnmuren i Riksteatret si styring er ein produksjonsmodell spesielt utvikla for Riksteatret. Dette er ein modell som nokre regionteater no har kunne kopiere, og dermed nyter dei godt av det arbeidet Riksteatret har lagt ned i utvikling av modellen. Her inngår faste avgjerdspunkt der leiargruppa samlast gjennom livsfasen til prosjektet. Modellen tek oss gjennom prosessen frå utgreiing i forkant til læring i etterkant via avgjerdsmøte i leiargruppa i lag med produksjonen sin produsent. Einskilddelane utgjer etablering (der produsenten får mandatet sitt), konseptgodkjenning, detaljgodkjenning, statusrapport og refleksjon. Alle område vert evaluerte i etterkant, og kvar sesong vert summert ved at leiargruppa gjer reie for læringspunkt frå den tilbakelagte sesongen overfor heile organisasjonen.

Økonomistyringa vert kopla inn allereie i utredninga, der alle produksjonar halvanna år fram i tid fortløpande vert skisserte og justerte. Vidare er ansvarslinjene tydeleggjort gjennom produsentrolla, som er økonomisk ansvarlig for kvar produksjon, og det vert ført fortløpande oppfølging av avvik.

Det som er nemnt over har gjort Riksteatret sin organisasjon særslig til å gjennomføre oppgåvene sine. Vidare har fokus på repertoarsamansetning, og ein kontinuerlig kontroll opp mot marknadshøva og produsentane si gjennomføring, sikra at ein når måla.

Risikoområde

Repertoarverksemda er området med høgast risiko, men òg det området der høg risiko er akseptabelt, eller ein kan òg seie at høg risiko nesten er naudsynt i kunstverksemdu. Dei avgjerande faktorane er val av repertoar med tanke på appell, aktualitet, relevans m.m. og rollebesetning.

Vi kategoriserer finansiering som ein middels risiko fordi det ligg ei uvisse i billettinntektene, som utgjer nesten 20 % av finansieringa vår. Bidrag frå næringslivet utgjer ein monaleg mindre del, rundt 1,5 %, men her har risikoen for bortfall av inntekter auka i takt med næringslivet sitt fokus på direkte avkastning (kall det gjerne «klikk-for-likes»-effekten) framfor samfunnsansvar og relasjons- og omdømmebygging.

Generelt vert det jobba med å redusere risiko gjennom sterk styring av kostnadssida, og stor vektlegging av repertoarsamansetning og marknadsføring av produksjonane.

For 2021 utgjer koronapandemien ein vesentleg risiko i høve til å nå måla med omsyn til talet på gjennomførte framsyningar og billettsalet.

IV.2 Inkluderingsdugnaden

Kva tiltak vi har gjort for å nå femprosentmålet

Riksteatret sin personalpolitikk byggar på medarbeidaranes likeverd uavhengig av kjøn, alder, funksjonsevne, religion, etnisitet, livssyn, seksuell orientering, kjønsidentitet og kjønsuttrykk. Den lokale lønspolitikken vår presiserer prinsippet om likeløn mellom kvinner og menn. Riksteatret legg til rette for tilsette med særlege behov.

Tilsettingsutvalet har sett hol i CVen og nedsett funksjonsevne på agendaen ved alle tilsettingar, noko som har ført til auka medvit om problemstillinga. Utfordringane ligg i at individ med nedsett funksjonsevne er vanskelege å få auge på gjennom søkeradene. Dei skriv ikkje i søkeradene at dei har nedsett funksjonsevne, og arbeidsgivar får difor heller ikkje brukt slik opplysningar som utvelgelseskriterium. Når det kjem til hol i CVen, er dei vanskelege å måle etteroom prosjekta til kunstnarar ikkje så ofte verte omtala i eksakte tidsperioder. Oppsetjingar de har vore med på vert skildra, men ikkje når tidsperioden byrja og når han tok slutt.

Talet på nytilsette

I 2021 utlyste Riksteatret berre ei fast stilling, men tilsette meir enn 120 folk i mellombels stillingar, og av desse er om lag 95% er kunstnarar. Forklaringa er at Riksteatret har ein særslig låg turnover blant dei fast tilsette. Riksteatret er ein stor og viktig arbeidsgivar for frilansarane. Teatret tilset fleire enn 100 kunstnarar kvart år for å produsere og gjennomføre teaterframstillingane våre, i tillegg til nokre få teknikarar og administrativt tilsette for å dekkje opp for tilsette i permisjon og tilsette med turnéfri.

Kva har vore vellukka tiltak

Riksteatret er særslig tydelig i stillingsannonser på at vi søker folk med ulik bakgrunn, til dømes etnisitet eller nedsett funksjonsevne. Vi opplever at vi får fleire søkerar med ulik bakgrunn som følgje av dette. Det gjør det lettare å rekruttere mangfoldig i alle tydingar av ordet.

Når vi rekrutterer kunstnarar, ser vi etter folk vi meiner egnar seg for det teaterprosjektet vi ynskjer å lage. Repertoaret vårt speglar i større grad mangfold i samfunnet vårt no enn tidligare. Vi tilset også fleire kunstnarar med anna etnisitet no enn før. Årsaken er auka merksemd internt og eit større kvalitetsmessig mangfold å sökje i.

Kva har vore utfordringar?

Riksteateret har særslig låg turnover for faste tilsette, og difor vil endring i samansetjinga av tilsette skje langsomt.

Kunstnarar vi tilset, er i hovudsak frilansarar. Det vil seie at de ikkje har ein fast arbeidsgivar, men at dei jobbar for mange arbeidsgivarar innanfor teater og liknande kunstformer som film, TV, reklame, radio og lydbøker. Fleire av kunstnarane har hol i CVen ettersom det er ein vanskeleg bransje å komme inn i og ein vanskeleg arbeidssituasjon å få til å gå opp utan lengre periodar utan sysselsetting. Utfordringa er å avdekke omfang av hol i CV-ane fordi dette ikkje vert oppgitt spesifikt, og søkeradene ikkje inneholder tydelege tidslinjer.

Delen av nyttilsette som har nedsett funksjonsevne eller hol i CV-en

Statens mål er over ein femårsperiode å fylle kravet om fem prosent tilsettingar av folk med nedsatt funksjonsevne eller hol i CV-en. Målt over siste femårsperiode fyller vi dette målet for fast tilsette.

For mellombels tilsette er kvantifisering ikkje mogleg av fleire årsaker.

- Mange tilsettingar skjer utan søknadsprosedyrer, dette gjeld ofte skodespelarar og kunstnarleg team (Regissør, scenograf, kostymedesigner m.fl.)
- Ingen oppgir funksjonsnedsetting.
- Mest ingen har klare tidsliner i CV-en, dei peikar i regelen berre ut konkrete produksjonar de har delteke i.

Ved ein gjennomgang av dei tilgjengelege CV-ane til kunstnarane som var tilsette på Riksteatret i 2021, og analyse av dei som ikkje leverte CV, finn vi personar med nedsett funksjonsevne og hol i CV-en. Med utgongspunkt i denne gjennomgangen reknar vi med at personer med nedsett funksjonsevne eller hol i CV'en utgjør ein part nær staten si målsetjing for slike tilsettingar.

IV.3 Berekraftmåla til FN

Riksteatret har vurdert dei 17 berekraftmåla til FN, og valt å konsentrere seg om dei som er mest relevante for vår verksemd i Nydalen og på turné over heile Noreg.

Berekraftmål nr. 3: God helse og livskvalitet

Riksteatret har sett i gong eit større prosjekt for vitalisering av HMS-arbeidet, i dette ligg alle risikoreduserande tiltak for å hindre ulukker. Prosjektet løper over ein toårsperiode 2021/2022 med ekstra ressurser via til å løfte HMS-arbeidet til eit nytt nivå.

Riksteatret ynskjer å ha eit godt arbeidsmiljø, både fysisk og psykososialt, men pandemien har gjort dette arbeidet vanskeleg.

Teatret har eit arbeidsmiljøutval som møtast jamnleg for å gjennomgå arbeidsmiljøet og ta tak i område som treng å bnetrast. Teatret har òg møte med dei tillitsvalde gjennom eit Samarbeidsutval, i tillegg til eigne møte med den største arbeidstakarorganisasjonen, Fagforbundet teater og scene (FTS), for å samarbeide om lokale avtalar, arbeidstilhøve på turné og linande saker. FTS organiserer mest alle teaterteknikarane på Riksteatret, og er difor ei viktig stemme i dialogen med leiinga.

Riksteatret planlegg å gjennomføre neste arbeidsmiljøundersøking om eit år.

Berekraftmål nr. 7: Rein energi til alle

Riksteatret er opptekne av å spare energi i eigne lokale. Lokala våre er voluminøse og krevjer store energimengder til oppvarming. Di viktigare er det å gjennomføre energisparande tiltak. I 2021 skifta teatret to store kjøreportar der u-verdi (isoleringsevne) vart tillagt stor vekt. Det har ført til at den store foajeen lekk mindre varme. Det vart òg gjennomført eit energistyringsprosjekt på heile ventilasjonssystemet, slik at vi hentar så lite luft som mogleg utanfra om vinteren, og at nattsenkinga av temperaturen varer så lenge som mogleg. Riksteatret er kopla til lokal fjernvarme i Nydalen, som er energieffektivt. Det ligg føre planar frå byggeigar å utvide bruken av fjernvarme i lokala våre.

Berekraftmål nr. 11: Berekraftige byar og lokalsamfunn

Riksteatret er sentralt plassert med omsyn til kollektivtrafikk. Midt i Nydalen ligg vi rett ved Nydalen T-banestasjon på T-baneringen, og med fleire sentrale bussliner i nærleiken. Riksteatret tilbyr ikkje parkeringsplassar for bil til dei tilsette, men har utvida sykkelparkeringa utandørs og innandørs. Teatret har òg skaffa ein elsykkel med varekasse til ærend i nærmiljøet. Våre tilsette reiser i hovudsak kollektivt, går eller syklar til jobb.

På dette viset medverkar teatret til ein meir berekraftig by og lokalsamfunn.

Berekraftmål nr. 12: Ansvarleg forbruk og produksjon

Dette er handsama i kapittel IV.4 Klima- og miljøtiltak

IV.4 Klima- og miljøtiltak

Scenografi

Ein scenografi er eit verk som er beskytta av Åndsverksloven, men materiala kan verte gjenbrukte, og det gjer verkstadene våre ofte. Vi går tidig i dialog med scenografar og andre designarar om val av utstyr, materialbruk og gjenbruk av materiale vi allereie har på lager. Både internt i Riksteatret og gjennom andre nettverk arbeider vi med å verte betre på utveksling og deling av «overskot» etter ferdigpilte framsynningar, men det er bruk for mykje større lagringslokale og betre felles organisering, slik at materiale kan sirkulere lenger og verte til nytte for fleire.

Teknisk avdeling

Teknisk avdeling medverkar med medlemmer og engasjement til Riksteatrets si nyetablerte miljøgruppe. Her er målet å jobbe fram gode og tydelege rutiner for at tilverking og materialval for teaterproduksjonane vert gjort med tanke på miljø og berekraft. I tillegg til rutiner for handtering ved kassering av dekorasjonar og tilhøyrande utstyr.

Lys og lydavdelinga har i løpet av dei siste åra gått over til oppladbare batterier i mest alle samanhengar der dette er mogleg.

Da vi designa produksjonen «Høna, egg og reven» freista vi å sette miljøomsyn høgt på agendaen, mellom anna ville vi at det meste av dekorasjon og kostyme skulle vere gjenbruk. Dette fekk vi til ein viss grad til, men vi lærte òg at det å gjenbruke element i kostyme og dekorasjonar gjer dei mindre haldbare med omsyn til brukskrava ein turné stiller. Det lot seg difor ikkje gjennomføre i så stor grad som vi i utgangspunktet ynskte. Erfaringa tar vi likevel med oss vidare i arbeidet for å etablere rutiner for ein grønare produksjon av dekorasjonar.

Riksteatret ynskjer i større grad å gi dekorasjoner vidare til andre teater eller teatergrupper som kan dra nytte av dei og bygge dei om og på det viset spare miljøet. Dette krev ei avklaring med scenografane og vi har åpna ein dialog med di respektive forbunda for å få dette inn i kontraktane til kunstnarane.

Turnéavdelinga

Med deira prinsipp om å spele teater der folk er, er Riksteatret eit miljøtiltak. Det ligg ein klår gevinst i form av redusert karbonavtrykk når RT sender to bussar til eit kulturhus og publikum får kort reiseveg til ei teateroppleving. Alternativet er jo til dømes at 300 personer reiser frå Finnsnes til Tromsø for å gå i teater. I sentrale strøk kan dette i stor grad fangast opp med kollektivtransport, men i mange område ville det ha resultert i eit vesentleg karbonavtrykk. Her er det òg ein samanheng mellom tilbod av kollektivtransport og tilgong på ladestasjonar. Grovt sagt vil folk ha tilgong på anten både eller ingen.

Riksteatret har ein rammeavtale for transport av personell og utsyr som løper fram til og med 2022 (23). Denne er gruynna på transportmiddel som nyttar fossilt drivstoff. Ved inngåing av ny transportavtale frå og med 2023 ev. 2024 vil vi søkje å finne løysingar der vi nyttar utsleppsfree transportmiddel, anten straum eller hydrogen, slik at desse kan dekke heile eller delar av turnérutene. I kor stor grad dette lukkast, avheng mellom anna av utbygging av infrastruktur som kan sikre tilgong på straum og/eller hydrogen. Vi har starta arbeidet med innhenting av informasjon for å kunne ta ei slik avgjerd på best mogleg grunnlag.

Teaterbygget i Nydalen

Som nemnt i siste kapittel under FNs berekraftsmål, planlegg byggeigar i samarbeid med Riksteatret å utvide bruken av fjernvarme i lokal vi leiger i Nydalen. Samstundes samarbeider vi òg med byggeigar om å utbetre ventilasjonssystemet i bygget. Delar av oppvarminga i bygget kjem gjennom ventilasjonssystemet, og det er viktig å ha god kontroll på styringa av det for å spare mest mogleg energi. Likeleies skifta vi to portar i kjørehallen i 2021, der isoleringsevna til portane var eit vesentleg kriterium for å spare energi. Alle nye lyskjelder som vert installerte på Riksteatret, er LED-lys, noko som reduserer energiforbruket vesentleg.

Riksteatret har etablert eit avfallssorteringssystem for mange ulike slag avfall, og teatret følger opp tilsette for å auke den prosentvise sorteringsgraden av avfall.

Riksteatret lyste ut ny konkurranse på drift av kantina i 2021, der minimering av matsvinn vart tillagt vekt i konkurransen. Å sortere matavfall har vorte vanlig, og difor lett å gjennomføre, men å fullføre ei vekes meny i ei kantine med minimalt matsvinn, er ei stor utfordring. Riksteatret er difor glad for å ha funne ein leverandør som er god på gjenbruk av matrestar til høg opplevd matkvalitet i rettane, og som såleis reduserer matavfallet til eit minimum.

Papirforbruket er på kraftig retur i verksemda. Mengda papirutskrifter vert redusert kvart år. Samstundes har vi sett som standard at alle utskriftar skal komme i svart/hvitt frå kopimaskinane.

Stadig fleire tilsette vel å sykle til jobb. Ein del av årsaken er elsykkelrevolusjonen, men det medfører òg at syklane har vesentleg auka verdi. Riksteatret har difor auka talet på sykkelparkeringsplassar innandørs og utandørs.

Riksteatret vurderer no ulike programvarar for kartlegging og skildringar av kjemikaliene våre. Innkjøpet av eit slikt stoffkartotek aukar tryggleiken til tilsette, aukar oversikta over behaldninga og reduserer den totale bruken av verkestoffa.

IV.5 Krafttak for mangfald

Riksteatret sitt ansvar som kulturleverandør

Vi arbeider systematisk for å oppnå representativitet blant utøvarar og kunstnarar for kvar produksjon som skal fyllast med roller. Blind casting, der hudfarge ikkje tyder noko har vore eit overordna mål i 2021. Men nokre gongar er det klare referansar til synleg etnisitet i teksta som gjør at det vert førande, som i «Eg snakkar om det heile tida». Tematikk (innhaldsmangfald) er eit tilbakevendande diskusjonspunkt i kunstnarlege fora og vi oppsøkjer no oftare litteratur og kreative miljø med andre preferansar enn oss sjølv.

Diverre har fleire av turnéplanane våre med mangfaldstematikk dei siste åra vorte råka ekstra hardt av pandemien. Det gjeld til dømes produksjonane «Eg snakkar om det heile tida», «Blokk til Blokk» og «Tante Ulrikkes Vei». Nye prosjekt er likevel arbeidd fram i 2021. Mellom anna Amina Sewalis «Hør'a dagbok!» som vart pitcha inn under RiksPitch i juni og seinare òg har vorte valt ut som pensumbok for 5. klassingar. Denne produksjonen er no i støypeskeia, og vi har stor tru på at han vert ei tankevekkande og morosam framsyning om venskap, draumar og språkutfordringar, for heile familien.

Språk med sterk aksent, syntaks- og bøyingsfeil har lenge vore tabu på teaterscener, i skulen og i norske media, men det er endring å spore. I vår musikalske versjon av «Hør'a dagbok!» vil kunstnarleg allsidige Sewali gjennom hennar visuelle univers, bruk av «Tøyendialekt» og spenstig rap vere med på å gi innsyn og toleranse til denne diskursen. Arbeidet med adekvat og representativ rollebesetning er viktig og igangsett allereie i 2021.

Frå 2012-21 utdanna Det Norske Teatret (DNT) i samarbeid med Nord universitet 14 skodespelarar med familiebakgrunn utanfor Europa. Det har medverka til at norsk teater, TV og film speglar befolkninga betra. For å styrke kunstnarlege premissleverandørar med lik minoritetsbakgrunn i feltet har Riksteatret i lag med DNT og Teater Manu ønske om å auke mangfaldet vidare gjennom ei treårig utdanning av instruktørar og scenografar. Her er mangfaldet lite i dag. Teatera starta i 2021 ei utgreiing om å etablere utdanninga frå hausten 2023.

Kommunikasjon- og marknadsføringsavdelinga

Vi arbeider kontinuerleg med å etablere kontakt med grupper som tradisjonelt ikkje går eller har moglegheit til å gå på teater.

I 2021 har vi særleg arbeidd for å inkludere barn og unge av låginntektsfamiliar, og har inngått nye samarbeid over heile landet for å få til dette. Vi kan til dømes nemne Opplevelseskortet Join, ein digital plattform for norske kommunar, som gir barn i låginntektsfamiliar gratis eller rabatterte aktivitetar.

For å sikre eit teatertilbod til barn og unge, uavhengig av bakgrunn og/eller økonomi, har vi i år oppretta ein priskategori vi kallar *“Riks+”*. Riks+ er til alle landets organisasjonar, foreiningar, kommunar og einskildindivid som arbeider med inkludering og mangfald. Denne priskategorien har foreløpig berre vore tilgjengeleg på barne- og familieframsyningar, og vert tilbydd og brukt av organisasjonar som Frivilligsentralen, Blå Kors, Frelsesarmeén og Fattighuset – for å nemne nokre. Riksteatret har til nå jobba med fleire organisasjonar som har avdelingar fleire stader i landet, og som medverkar med spissa kompetanse i lokalsamfunnet. Vi har starta ein dialog for å gjere ordninga langsiktig, og målet er å skape fleire samarbeidspartnerar landet rundt.

Riksteatret har i mange år hatt sideprogram og oppsökande verksemder særleg retta mot ungdom. Teateret har opparbeidd ein unik dialog med ungdom gjennom kontakten med teaterglade lærarar i skulenettverket. Billettfondet er ikkje nødvendigvis berre et billettfond. Tilbodet er òg eit tiltak som kan forebygge utanforskap og medverke til inkludering, skaparånd og sosialt fellesskap. I tillegg til kommunikasjonen med ungdom i alderen 14 til 19 år, arbeider Riksteatret for å styrke kontakten med vaksenopplæringa i året 2021 gjennom billettfondet.

Einskildvis kan unge menneske dra nytte av gunstige billettpisar på Riksteatret sine framsyningar. I 2020 oppretta vi ein ny billettkategori til dei under tretti. Denne priskategorien har vorte fast inventar og vert nytta i aukande grad.

Tiltaka for auka mangfald i året 2021 ble særleg retta inn mot framsyningane «*Eg snakkar om eg snakkar om det heile tida*», «*Høna, egget og reven*» og «*Teaterkonsert Sundfør*».

I samband med framsyninga «Eg snakkar om eg snakkar om det heile tida» inngjekk vi våren 2021 eit samarbeid med senter for studie av Holocaust og livssynsminoriteter (HL-senteret). Saman inviterte vi publikum til samtale på Litteraturhuset og utarbeidde eit pedagogisk materiell til skuleklasser.

Til samtala på Litteraturhuset, samla vi ulike røyster frå kultur, samfunn og idrett til ein diskusjon om korleis vi kan snakke om rasisme slik at det angår enda fleire. I tillegg til forfattar Camara Lundestad, deltok journalist og forfattar av «Vi puster fortsatt» Yohan Shanmugaratnam, regissør Kjersti Horn og fotballspelar Amahl Pellegrino. Samtala vart leia av Cora Alexa Døving, som var aktuell med ny utstilling om kvardagsrasisme i Noreg. Arrangementet vart strøyma og tilgjengeleiggjort for heile landet.

I samarbeidet med HL- Senteret og utarbeidingsa av det pedagogiske materiellet, var tanken å gå i djupna på tematikken i stykket, som handla om kvardagsrasisme og andre former for rasisme. Målet var å vere ein samtalestatar. I staden for å avslutte samtala om rasisme etter endt framsyning, ga vi lærarar eit verktøy til å fortsette samtala i klasserommet med.

I tillegg inviterte vi skuleklassene til å ha nettsamtaler med fagpersonar frå HL-senteret. Her fekk lærarar over heile landet moglegheit til å sette elevane i kontakt med fagpersonar, i eige klasserom. Tiltaket kunne ha ført til kunnskapsdeling, ny innsikt og gode samtaler. Diverre vart produksjonen råka av forseinkingar grunna pandemien, og framsyninga vart diverre aldri sendt ut på turné. Samarbeidet med HL-senteret var godt, og vi vonar å kunne få til ei liknande løysing ved neste korsveg.

Riksteatret sitt ansvar som arbeidsgivar

Riksteatret ynskjer å spegle mangfaldet i befolkninga. Vi ynskjer at samansetjinga av arbeidsstokken vår skal vere lik samansetjinga i samfunnet når det kjem til etnisitet, religion, seksuell orientering, kjøn, alder, funksjonsevne, kulturell, sosial eller økonomisk bakgrunn og bustad. Med så få tilsette som vi har, vil vi ikkje kunne vere representative til kvar tid. Men vi har eit mål om at kvar gong vi rekrutterer til faste stillingar, skal vi søkje etter folk som lokalt i avdelinga og for Riksteatret som heilskap vil kunne auke mangfaldet. Dette målet har ført til at vi over dei seinare åra har auka mangfaldet på teateret, og målet er at vi skal halde fram med å auke det.

Kjønnsbalansen på Riksteatret er nær 50/50, og har vore det lenge. Så finst det lokale ulikskapar på avdelingar med overvekt den eine eller andre vegen, som vi freistar å redusere ved nyttilsettingar.

Alderssamsetjinga på Riksteatret representerer heile registeret frå tjue til sytti år. Mange tilsette vel å jobbe på Riksteatret eit langt liv, og gjennomsnittsalderen på den faste arbeidsstyrken er difor over 50 år.

Riksteatret legg til rette for folk som hamnar i utsette helsemessige situasjonar eller støyter på private utfordringar. Ingen tilfelle er like, men alle som hamnar i utfordrande situasjonar kan hjelpast. Vi har ein god historikk på å hjelpe tilsette når dei treng det.

Våre tilsette kjem frå ulike sosiale lag og geografiske regionar, både nasjonalt og internasjonalt. Teaterbransjen har i mange tiår vore lite fordomsfull overfor folk med ulik kjønnsidentitet og seksuell orientering. Difor har òg mange menneske med slik bakgrunn oppsøkt teatera som arbeidsplass. I vårt daglege virke spør vi ingen kva tru eller legning dei har, og vi kan difor heller ikkje seie noko kvantitativt om kor mange eller kva prosentdel disse gruppene representerer.

Når det kjem til etnisitet, opplever teateret stor forskjell i søkermassen mellom ulike fagstillingar til teateret. Om vi til dømes utlyser ei stilling innanfor eit av særfga innanfor teater, som lysteknikk, får vi gjerne ikkje søkerarar med annan etnisk bakgrunn enn norsk. Om vi derimot søker etter nye tilsette til ei administrativ stilling, kan denne gruppa utgjere halvparten av søkerane. Moglegheita til å spegle etnisiteten i befolkninga blant våre tilsette er difor særskilt ulik i ulike deler av verksemda. Bransjen ligg etter i rekruttering til dei spesifikke teaterfaga, dette skuldast i stor grad mangel på fagutdanninger i landet.

IV.6 Aktivitets- og redegjøringsplikta etter likestillings- og diskrimineringsloven

IV.6.1 Tilstand for kjønnslikestilling

Riksteatret har i dag to menn som toppleiarar: teatersjef og direktør. For ei tid tilbake var disse stillingane fylt av kvinner, og dette må vi tru vil skifte igjen i framtida. Teatersjefen vert tilsett av departementet og direktøren av styret, og tilsettinga ligg såleis utanfor administrasjonens avgjerd. Riksteatret vonar at ein ser kjønnsbalanse på dette nivået målt over ein periode på to tiår. Ser vi på dei to siste tiåra, er det tilfellet.

Leiargruppa på teateret består i tillegg av ein mann og tre kvinner. Ser vi denne gruppa over ti år, er òg balansen mellom kjønna tilnærma lik her òg.

Administrasjonen på Riksteatret, som er underlagt statleg tariffområde, består av 12 menn og 16 kvinner. Innanfor tariffområdet for teater, som gjeld for dei fleste av Riksteatret sine tilsette, er det 18 menn og 17 kvinner, tre mannlege og to kvinnelege leiarar.

Totalt sett er lønnsnivået likt for kvinner og menn på Riksteatret. Ser vi bort frå dei to mannlege toppleiarane, er ulikskapen mellom kjønna 0,1%. Går vi litt djupare inn i talmaterialet ser vi at kvinner i administrasjonen tener litt meir enn menn, og at menn på teknisk avdeling tener litt meir enn kvinner.

Teateret ikkje funne andre ubalansar eller diskrimineringar mellom kjønna.

I 2021 hadde vi to tilfelle der tilsette tok foreldrepermisjon. Bård var kvinner.

	Alle stillingar			Leiarstillingar			Snittlønn
	Menn	Kvinner %	Tal	Menn	Kvinner %	Tal	Menn/Kvinner
2021	49%	51%	76	50%	50%	6	602'/569'
2020	49%	51%	72	50%	50%	6	587'/550'

Snittlønna vert i stor grad påverka av lønna til teatersjef og direktør, som både er menn. Trekk vi disse ut av rekneskapen, er det tilnærma ingen lønnsforskjell mellom kjønna. Før 2015 var både teatersjef og direktør kvinner, det ga tilnærma motsette ulikskapar av kva som no er tilfelle.

Kjønnsleg fordeling av prosjektilsette innafor den kunstnarlege produksjonen	Kvinner	Menn
Sceneinstruktørar	3	6
Dramatikarar	4	6
Scenografar og kostymedesignarar	9	3
Lys-, lyd- og videodesignarar	3	13
Komponistar	1	5
Koreografar	0	2
Skodespelarar	22	23
Teknikarar	5	5

Sum	47	53
------------	-----------	-----------

Tabellen over viser noko skeivdeling mellom mellombels tilsette kunstnarar i nokre fagområde.

Kjønnsleg fordeling for fast tilsette og engasjerte innan stillingskategoriar	Årsverk kvinner	Årsverk menn
Teatersjef	0	1
Administrativ leiar	0	1
Kunstnarleg personale	12,6	15,6
Administrativt og teknisk personale	43,3	35,0
Sum årsverk	55,9	52,6

Med omsyn til lønnsnivå mellom kjønna, syner analysen vår at det er likestilt, og at vi difor ikkje har behov for å sette i gang korrigerande tiltak.

Stillingsnivå og løn

Riksteatret nyttar andre stillingstitlar enn dei statlege, titlar som er meir tilpassa teaterbransjen. Under lønskartlegginga har det synt seg formålstenleg at vi har et meir finmaska nett. Til dømes er den statlege kategorien Rådgjevar hjå oss delt opp i titlar som produsent, turnékonsulent, teknisk koordinator, grafisk ansvarleg o.l.

Riksteatret gjennomfører drøftingsmøte med arbeidstakarorganisasjonane.

Det medfører at det er full transparens innanfor kvart av dei to tariffområda våre: Det statlege og det teaterrelaterte. All kartlegging av løn skjer i samarbeid med representantar frå kvart område. All lønsinformasjon vert delt med alle tillitsvalde.

Gjennom lønskartlegginga med dei tillitsvalde i eiga verksemder har vi oppdaga at det er ein ulikskap i tariffen mellom yrke i Spekter og LO-forbunda sin overenskomst for teater. Vi meiner tariffen favoriserer yrke som historisk har hatt overvekt av menn, som lys og lyd, på kostnad av til dømes kostyme, med historisk overskot av kvinner. Riksteatret påpeikar dette i dei sentrale forhandlingane, og vil arbeide for å få denne ulikskapen utjamna.

Ufrivillig deltidsarbeid og tilrettelegging

Riksteatret tilset berre unntaksvis folk i deltidsstillingar. Vi har tilsett to personar i deltidsstilling i dag, og dei er båe menn. Båe har annan hovudarbeidsgivar. Dei tilfella vi har av deltidsarbeid blant fast tilsette er initiert av arbeidstakar sjølv, og verksemda legg til rette for dette når behovet oppstår. Verksemda har difor ingen tilfelle av ufrivillig deltidsarbeid. Riksteatret tilset kvart år ei vesentleg mengd i mellombels stillingar kvart år innanfor dei einskilde teaterproduksjonane (sjå tabell over). Dei har ein kontraktspериode som er avgrensa til nokre månader. Så å seie alle er tilsett i 100% stilling, unntaket er einskildindivid som inngår i det kunstnarlege laget, til dømes dramaturgar, som har fleire arbeidsgivarar samstundes.

Teateret har lang erfaring med å hjelpe tilsette som hamnar i ein utfordrande helsemessig eller privat situasjon. Tilfella som krevjer tilrettelegging er særslig ulike, og krevjer difor ulik type oppfølging og tilpassing. Det kan vere fysiske, psykiske eller familierelaterte årsaker. Teateret har tilfelle av vellukka tilrettelegging i 2021.

Riksteatret ser ikkje behov for å iverksette tiltak mot ufrivillig deltidsstilling, all den tid dette ikkje førekjem.

IV.6.2 Arbeidet vårt for likestilling og mot diskriminering

Prinsipp, prosedyrar og standardar for likestilling og mot diskriminering

Likestillingsarbeidet vårt er forankra i Riksteatret sin strategi, prosessar og rutinar, til dømes i rekrutteringsprosessar og lønspolitikk. Vi arbeider kontinuerleg med varslings- og avviksritinane våre for å avdekke diskriminering, trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vald.

Produksjonsmodellen vår har etablert eit rom for og eit verktøy til evaluering og oppfølging, og registererer avvik av kvar art undervegs i produksjonsløpet.

Slik arbeider vi for å sikre likestilling og ikkje-diskriminering i praksis, og for å identifisere risiko for diskriminering og hinder for likestilling

Basert på Teateroverenskomsten vi har med våre tilsette vert ei rekke drøftingar gjennomførte, mellom anna seier overenskomsten følgjande: «*Som ledd i drøftelser om virksomhetens ordinære drift, jj. HA § 30, skal partene i virksomheten drøfte tiltak for å sikre at arbeidsplassen er godt tilrettelagt for begge kjønn. Videre skal virksomheten i rekrutteringsarbeidet ha søkelys på kjønnsbalansen i arbeidstakergruppene*». Riksteatret har etablert rutiner for årlege samtalar med fagforeninga om desse tilhøva.

Kvart år har vi medarbeiderdager med foredrag og gruppearbeid om temaer som rolleforståing, kommunikasjon på arbeidsplassen, trakassering og mangfold. Vidare gjennomfører vi kursing av alle som har leiariansvar.

Vi oppdaga følgjande risikoar for diskriminering og hinder for likestilling, og sette i gang følgjande tiltak

Vi har per nå ikkje avdekt tilhøve med risiko for diskriminering og hinder for likestilling, med unntak av den risikograden som ligg ved ordinær rekruttering. Her er utlysningsteksta ytterligare betra i 2021, særleg med tanke på å hindre diskriminering grunna etnisitet, seksuell legning, livssyn eller funksjonsnedsetting. Tilsettingsutval vert sett saman mellom anna med tanke på å redusere risiko for diskriminering og fjerne hinder for likestilling.

Risiko for umedveten diskriminering ved tilsettingar i teaterfagene eksisterer som ein konsekvens av at det er særslite rekrutteringsgrunnlag blant folk med ikkje-vestlig opphav eller funksjonsnedsetting. Her har vi iverksett tiltak gjennom mentorordning for personar som ikkje ville ha nådd opp i ein ordinær jobbsøkjarsituasjon.

Resultat av arbeidet og forventningar til arbeidet framover

Riksteatret har ein tilfredsstilande situasjon på likestillingsområdet, og vi vurderer faren for diskriminering som relativt låg. Våre tilsette kjem frå ulike sosiale lag og geografiske regionar, både nasjonalt og internasjonalt. Teaterbransjen har i mange tiår vore lite fordomsfull mot folk med ulik kjønnsidentitet og seksuell orientering, og risikoene for diskriminering vert såleis redusert.

Dette reduserer ikkje vår interesse for, og plikt til, å iverksette tiltak og jobbe forebyggande for auka likestilling og null diskriminering. Men det skal seiast at 2021 har hatt eit merkbart organisatorisk trykk for ein liten organisasjon som er så retta mot produksjon og ikkje administrasjon. Vi legg difor opp til at vi i 2022 legg ytterleg vekt på aktivitets- og redegjøringsplikten.

Generelt kan vi seie at dei fire trinna undersøkje, analysere, iverksette tiltak og vurdere resultat ligg til grunn i mange ledd av den ordinære teaterproduksjonen vår. Fokuset i 2022 vil vere å inkludere aktivitetsplikten i produksjonsmodellen vår, slik vi i 2021 måtte inkludere alle tilhøve rundt smittevern og oppfølging av sjukdom i produksjonsmodellen.

IV.7 Revisjonsmerknader frå Riksrevisjonen

Vi har ikkje motteke merknader for revisjonsåret 2020, og har såleis ikkje hatt nokon oppfølging i 2021.

V. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

Vi har vorte godt drilla i unntak dei to siste åra, og det vil hjelpe oss inn i framtida med nye tankar om kva som er mogleg å få til.

Vi kjem til å halde fram med Riks Pitch for å finne dei beste historiane i lag med enda fleire produsentar innen scenekunst, film og TV.

- Vi vil halde fram med å søkje bredde og ny spisskompetanse i dei kunstnarlege og skapande teama for sjangeroverskridande scenekunst.
- Vi vil bruke barn i ulike aldersmålgrupper enda meir aktivt som referanse-publikummarar i prøveperiodane for å forstå kva morgendagens barn ynskjer å oppleve «direktesendt» frå scenen.
- Vi vil bruke og lære om ny teknologi som kan utvide kunstnarlege opplevingar og arenaer for felles oppleving, halde fram med testar i AR og VR konkret inn i produksjonar.
- Vi vil be publikum om enda fleire tilbakemeldingar på deira opplevingar ved kulturhusa, via ulike plattformar og direkte i same rom.
- Vi skal framleis vere motige i val som utvidar innhald og skaparmangfaldet. Ikkje minst lytte til dei vi enno ikkje har høyrt og i lag med arrangørane/kulturhusa lage gode verktøy for å nå heilt nye gjestar i salen. Brukarmangfaldet for Riksteatret treng tilførsel av mykje lokal kunnskap.
- Vi er i innleiande forprosjekt med Det norske teatret og Teater Manu for å leggje til rette for ei regiutdanning og scenografutdanning for kunstnarar med ikkje-europeisk bakgrunn for Nor Universiteter med mogleg start hausten 2023. (ikkje offisielt ennå)

Riksteatret sitt mandat kan ikkje samanliknast med mange andre institusjonar. Vi vitjer kvar plass berre ein kveld og må vere treffsikre i tiltaka våre. Framsyningane kan kontekstualisera og følgjast av fleire bonusprogram som meir-opplevingar og studiemateriell for elevar, diskursive program tilpassa stad og målgruppe.

Utvila kontakt med samarbeidspartnearar, sponsorar, lokale bidragsytarar og kumstnarar frå andre fag kan vere med på å synleggjere teaterkunstens mange lag og opplevingsnivå. Vår nye erfaring er at eit mindre fasitstyrt og meir opent «danningsprogram» er naudsynt for å pakke ut scenekunsten for nye og yngre grupper. Teateret vårt skal levere til mange parallelle røynder og generasjonar, slik vi fekk det til i 2021 kvalitativt, men diverre ikkje kvantitativt.

Framleis er programprofilen til teater i vår del av verda prega av kjente «klassikarar». Dette er ulikt kva ein finn i film, tv og forlagsprogrammering. Dette er ei utfordring om ein skal klare å utvide kjernepublikummet, som er det tilbakevendande publikummet på framsyningane våre. Erfaringer i høve til kvantitativ måloppnåing forklarer delvis korleis «kjente» titlar kommersielt er å foretrekke. Når Riksteatret alt no programmerer for 2023 og 2024 er desse erfaringane utfordrande på grunn av forventa låg budsjettreserve ved utgangen av 2022 vesentleg grunna pandemien. Vi ynskjer å syne fram nye tekstar, nye scenekunstformer, nye talent, nye problemstillingar og å delta i samtidsdebatten og dei demokratiske fellesromma med relevant og fri, fersk kunst, samstundes som vi erfarer at dette kan vere krevjande kommersielt.

Våre ambisjonar om auka kvalitet i alle ledd er allerede igangsette, og vil verte merka framover. Dei er ein uttalt grunntanke i vår nye strategi, som vert ferdigstilla våren 2022.

VI. ÅRSREKNESKAP

Rekneskapen for 2021 følgjer som vedlegg. Kommentarane under er relaterte til dette vedlegget. Merk at løyvinga til teatret er delt mellom post 01 og 21. Riksteatret fører rekneskapen i samsvar med kontantprinsippet, slik det kjem fram av prinsippnota til årsrekneskapen. I det følgjande er tal frå kontantrekneskapen brukt der ikkje anna er oppgitt.

Årsrekneskapen er levert i samsvar med Reglar om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 frå Finansdepartementet og krav frå Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring. Riksrevisjonen er ekstern revisor og stadfestar årsrekneskapen for Riksteatret. Årsrekneskapen er ikkje ferdig revidert per d.d., men vi regner med at revisjonsmeldinga vert lagt fram i løpet av andre kvartal 2022. Meldinga vert publisert på Riksteatret sine nettsider så snart den er motteke.

Årsrekneskapen for Riksteatret gir eit dekkande bilete av teatrets disponible løyvingar og av rekneskapsførte utgifter, inntekter, eignelutar og gjeld.

Netto mindreutgifter i 2021 var 15,462 mill. Vi har søkt Kulturdepartementet om å få overføre heile denne summen til 2022-ramma. Overført beløp frå tidlegare år ved inngangen til 2021 var 19,077 mill.

Billettinntekter, medfinansiering frå samarbeidande teater, sponsorbidrag og andre inntekter:

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
25,0	26,1	22,2	21,6	31,7	38,1	34,6	31,1	10,9	16,4

(tal i millionar)

Billettinntekter (internrekneskapstal):

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
18,7	19,3	17,4	16,7	24,1	33,4	28,6	25,1	6,1	12,0

(tal i millionar)

Oslo, 15.3.2022

Arne Nøst
Riksteatersjef

Stephan L. Jervell
Styreleiar

VI.1 Prinsippnote årsrekneskapen

Årsrekneskapen for Riksteatret er utarbeida og levert etter nærmere retningslinjer gitt i Avgjelder om økonomistyring i staten («avgjerdene»), fastsett 12. desember 2003 med endringar, seinast 23. september 2019. Årsrekneskapen er i samsvar med krav i avgjerdene punkt 3.4.1, nærmere retningslinjer i Finansdepartementets rundskriv R-115 av 17. desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsett av overordna departement.

Oppstillinga av løvingsrapporteringa og artskontorrapporteringa er utarbeida med utgangspunkt i avgjerdene punkt 3.4.2 – Grunnleggjande prinsipp for årsrekneskap:

- a) Rekneskapen følgjer kalenderåret
- b) Rekneskapen inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for rekneskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i rekneskapen med brutto beløp
- d) Rekneskapen er utarbeida i tråd med kontantprinsippet

Oppstillinga av løvings- og artskontorrapporteringa er utarbeida etter dei same prinsippa, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippa korresponderer med krav i avgjerdene punkt 3.5 til korleis verksemndene skal rapporterast til statsrekneskapen. Sumlinjen ”Netto rapportert til løvingsrekneskapen” er lik i både oppstillingane.

Riksteatret er tilknytta Statens konsernkontoordning i Noregs Bank i samsvar med krav i avgjerdene pkt. 3.7.1. Riksteatret er ei bruttobudsjettert verksemd og vert ikkje tilført likviditet gjennom året, men har rett til å trekke på teatret sin konsernkonto. Ved årsslutt vert saldoen på den einskilde oppgjørskontoen null ved overgang til nytt år.

Løvingsrapporteringa

Oppstillinga av løvingsrapporteringa omfattar ein øvre del med løvingsrapporteringa og ein nedre del som syner kassesummane Riksteatret står oppført med i kapitalrekneskapen.

Løvingsrapporteringa syner rekneskapstal som Riksteatret har rapportert til statsrekneskapen. Det er stilt opp etter dei kapitla og postane i løvingsrekneskapen som Riksteatret har fullmakt til å disponere. Kolonnen samla tildeling syner kva Riksteatret har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev av 10.01.20, samt i supplerande tildelingsbrev av 17.04.20, 25.06.20 og 22.12.20, for kvar kombinasjon av kapittel og post. Oppstillinga syner i tillegg alle finansielle eignelutar og plikter Riksteatret står oppført med i statens kapitalrekneskap.

Artskontorrapporteringa

Oppstillinga av artskontorrapporteringa har ein øvre del som syner kva som er rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemder, og ein nedre del som syner eignelutar og gjeld som inngår i mellomverande med statskassa.

Artskontorrapporteringa syner rekneskapstal Riksteatret har rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemder. Riksteatret har trekkrett for disponible løyvingar på konsernkonto i Noregs Bank. Løyvinga skal ikkje førast som inntekt og vert difor ikkje synt som inntekt i oppstillinga.

VI.2 Løyvingsrapportering med noter

Oppstilling av bevilningsrapportering 31.12.2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merutgift (-) og mindreutgift
0323	Musikk og scenekunst	01	Driftsutgifter		90 857 000	87 071 568	3 785 432
0323	Musikk og scenekunst	21	Spesielle driftsutgifter	"Kan overføres"	70 970 000	62 286 490	8 683 510
<i>Sum utgiftsført</i>					161 827 000	149 358 058	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3323	Musikk og scenekunst	01	Ymse inntekter		154 000	28 854	-125 147
3323	Musikk og scenekunst	02	Billett- og salgsinntekter mm		13 320 000	16 438 153	3 118 153
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	141 196	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arb.giver avgift		0	10 833 356	
<i>Sum inntektsført</i>					13 474 000	27 441 559	
Netto rapportert til bevilningsregnskapet							121 916 499
Kapitalkontoer							
60047801	Norges Bank KK /innbetalinger					14 454 261	
60047802	Norges Bank KK/utbetalinger					-135 549 644	
703804	Endring i mellomværende med statskassen					-821 116	
<i>Sum rapportert</i>							0
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
						31.12.2021	31.12.2020
xxxxxx	[Aksjer]					0	0
703804	Mellomværende med statskassen					-3 387 212	-2 566 096
							0
							-821 116

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
032301	3 597 000	87 260 000	90 857 000
032321	15 480 000	55 490 000	70 970 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikk-ord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsfort av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
032301		3 785 432		3 785 432	-125 147			3 660 286	4 444 150	3 660 286
032321	"Kan overføres"	8 683 510		8 683 510	3 118 153			11 801 663	131 880 000	11 801 663

Merinntektsfullmakter: Riksteatret kan overskride bevilgningen under kapittel 0323, post 01 med tilsvarende merinntekt under kapittel 3323, post 01. Riksteatret kan overskride bevilgningen under kapittel 0323, post 21 med tilsvarende merinntekt under kapittel 3323, post 02. Mer- og mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av bruktil bevilgning til neste år.

VI.3 Artskontorrapportering med noter

		2021	2020
Driftsinntekter rapportert til bevilningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	115 805	588 375
Salgs- og leieinnbetalinger	1	11 617 775	8 570 786
Andre innbetalinger	1	4 733 427	1 745 622
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>16 467 007</i>	<i>10 904 783</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	88 662 072	75 671 988
Andre utbetalinger til drift	3	60 189 862	54 227 458
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>148 851 935</i>	<i>129 899 446</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		132 384 928	118 994 663
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilningsregnskapet			
Utbetalning til investeringer	5	501 548	2 942 161
Utbetalning til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetalning av finansutgifter	4	4 575	11 196
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>506 123</i>	<i>2 953 357</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		506 123	2 953 357
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	389
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>389</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		141 196	122 150
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		10 833 356	9 259 265
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		0	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		<i>-10 974 552</i>	<i>-9 381 415</i>
Netto rapportert til bevilningsregnskapet		121 916 499	112 566 216
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
		2021	2020
Fordringer på ansatte		169 629	322 347
Andre kortsiktige fordringer		23 423	12 741
Kontanter		0	11 878
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-3 575 641	-2 891 667
Skyldige offentlige avgifter		-1 400	-2 595
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		0	0
Mottatte forskuddsbetalinger		0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)		1 279	1 871
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		-4 502	-20 671
Sum mellomværende med statskassen	8	-3 387 212	-2 566 096

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd og overføringer fra organisasjoner og stiftelser	0	33 000
Gaver og gaveforsterkningsmidler	115 805	555 375
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	115 805	588 375
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Inntekter fra oppdragsvirksomhet, avgiftspliktig	28 850	63 705
Sponsorinntekter, avgiftspliktig høy sats	0	140 000
Billettinntekter, utenfor avgiftsområdet	11 588 921	7 691 078
Sponsorinntekter, utenfor avgiftsområdet	0	672 500
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01 - 29)	4	3
Leieinntekt andre varige driftsmidler, avgiftspliktig	0	3 500
Sum salgs- og leieinnbetalinger	11 617 775	8 570 786
<i>Andre innbetalinger</i>		
Refusjon fra samarbeidspartner, utenfor avgiftsområdet	4 733 427	1 694 722
Salg av brukt utstyr, avgiftsfritt	0	50 900
Sum andre innbetalinger	4 733 427	1 745 622
Sum innbetalinger fra drift	16 467 007	10 904 783

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2021	31.12.2020
Lønn	67 907 710	59 673 830
Arbeidsgiveravgift	10 833 356	9 259 265
Pensjonsutgifter*	7 558 798	6 642 500
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-535 342	-2 310 800
Andre ytelser	2 897 551	2 407 193
Sum utbetalinger til lønn	88 662 072	75 671 988
Antall utførte årsverk:	108,5	102

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats for 2021 er 12 prosent. Premiesatsen for 2020 var 12 prosent.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	14 258 334	13 587 694
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 474 251	1 682 331
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 445 715	1 333 219
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	109 768	156 034
Mindre utstyrsskaffelser	4 768 853	4 531 449
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 322 319	2 082 857
Kjøp av konsulenttjenester	3 373 661	2 634 482
Kjøp av andre fremmede tjenester	-731 927	2 821 234
Reiser og diett	21 000 846	14 777 063
Øvrige driftsutgifter	11 168 044	10 621 094
Sum andre utbetalinger til drift	60 189 862	54 227 458

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annен finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	4 575	11 196
Valutatap	0	0
Annен finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	4 575	11 196

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	45 000	82 798
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	179 670	2 220 750
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	276 878	638 614
Sum utbetaling til investeringer	501 548	2 942 161

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2021	31.12.2020
Tilfeldige og andre inntekter (kto. 5309 29 i statens kontoplan)	0	389
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	389

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2021	31.12.2020
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2021 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2021 Spesifisering av <u>rappert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	368 337	0	368 337
Andre fordringer	185 927	193 052	-7 125
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	554 264	193 052	361 212
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	18 767	0	18 767
Skyldig skattetrekk	-3 575 641	-3 575 641	0
Skyldige offentlige avgifter	-1 400	-1 400	0
Annen kortsiktig gjeld	-3 223	-3 223	0
Sum	-3 561 498	-3 580 264	18 767
Sum	-3 007 234	-3 387 212	379 979

VI.4 Scenestatistikk 2021

Scenestatistikk		2021
Forestillinger		
1.1	Totalt antall forestillinger	281
1.1.1	Antall forestillinger på egen scene/fast arena	281
1.1.2	Antall forestillinger på turné i Norge	244
1.1.3	Antall mottatte gjestespill	0
1.1.4	Antall forestillinger av samproduksjoner formidlet av samarbeidspartner	45
1.1.4	Antall forestillinger i utlandet	0
1.1.5	Antall forestillinger rettet mot barn og unge	126
1.1.6	Antall direkteoverføringer/filmmatiseringer	2
Produksjoner		
2.1	Totalt antall produksjoner (2 digitale produksjoner er ikke inkludert i summen)	9
2.1.1	Antall egne produksjoner (inkl. samproduserte prosjekter)	8
2.1.2	Antall innkjøpte produksjoner	1
2.1.3	Antall mottatte gjestespill	0
2.1.4	Antall produksjoner rettet mot barn og unge	3
2.1.5	Antall urframføringer	5
2.1.6	Antall produksjoner av norsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater skrevet i løpet av de siste 15 år	6
2.1.8	Antall produksjoner av utenlandsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater skrevet i løpet av de siste 15 år	1
2.1.9	Antall produksjoner med norsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater rettet mot barn og unge	3
2.1.10	Antall produksjoner av ny norsk koreografi	1
2.1.11	Antall produksjoner av ny utenlandsk koreografi	0
Publikum		
3.1	Totalt antall publikum	50 109
3.1.1	Antall publikum på billetterte arrangement	49 897
3.1.1.1	Herav fribilletter	2 783
3.1.1.2	Herav sponsorbilletter	26
3.1.2	Antall publikum på egen scene/fast arena	50 109
3.1.3	Antall publikum på turnéforestillinger i Norge	44 301
3.1.4	Antall publikum på samproduksjoner formidlet av samarbeidspartner	10 294
3.1.5	Antall publikum i utlandet	0
3.1.6	Antall publikum på egenproduserte produksjoner	59 633
3.1.7	Antall publikum på mottatte gjestespill	0
3.1.8	Antall publikum på forestillinger rettet mot barn og unge	22 032